

# ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

## ELŐFIZETÉS ÁR.

Egész évre 6 frt.  
Félévre 3 „  
Negyedévre 1 frt 60 kr  
Bérmentelen levelek  
csak ismert keszektől fo-  
gadhatnak el.  
Készítők nem adhatnak  
vissza.  
Egyes szám ára 20 kr.  
A nyilvántartás minden gar-  
mondsor díja 20 kr.

HÍRDETÉSI DÍJ:  
Hivatalos hirdetéseknel:  
Minden egyes sor után  
1 kr.  
Azonnali bélyeg 20 kr.

Kiemelt díjazottak s köz-  
személyi hirdetéseknel:  
nyelvérték szerint  
minden 10 centiméter  
után 3 kr számítatik.

Állandó hirdetéseknel  
kedvezmény nyújtatik.  
Hirdetéseket a „Zemplén”  
nyomdába küldendők.

## HIVATALOS RÉSZ.

11329XIV. 1889. számhoz.

### Pályázati hirdetmény

a fumei cs. és kir. tengerészeti akadémiába való felvétel tárgyában.

A bekövetkező iskolai év kezdetével (szeptember 16.) a fumei cs. és kir. tengerészeti akadémiában előreláthatólag 26 egészen ingyenes és féldíjmentes kincstári és fizetéses hely fog betöltetni.

Felvételnek csakis az I-ső évfolyamban van helye. A II-ik évfolyam túltömötsége miatt, az ezen évfolyamban való felvétel iránt benyújtott folyamodványok nem fogadhatók el.

A felvétel általános kellei a következők: a teljesen betöltött 14-ik, és még túl nem haladott 16-ik életév az I-ső évfolyamba való felvételhez;

kielégítő összeredménnyel bevégzett előtanulmányok, még pedig az I-ső évfolyamba való felvételhez; valamely nyilvános reáliskola vagy gimnázium, avagy az ezen tanintézetekkel egyenjogúsított s az osztrák-magyar monarchiában lévő valamely más tanintézet négy alsó osztályának elvégzése.

Kincstári helyekre tisztéknek s katonai, udvari és állami hivatalnokoknak fiaik birnak igényvel.

Fizetéses növendékekül azonban felvételtelnek oly magyar vagy osztrák állampolgárok fia, a kik a megkívántató feltételeknek megfelelnek.

Az élelmezési átalány egy fizetéses helyért ezidőszerint évenként 800 ft, féldíjmentes helyért 400 ft, mely összegért a növendékre az intézetben fordítandó minden kiadás fődötetik. Ezen átalány két egyenlő részletben félénként előre küldendő meg a cs. és kir. tengerészeti akadémia parancsnokságának, és pedig az első részlet minden évnek szeptember hava 16-án, a második pedig márczius hava 16-án.

A pályázók közül a felvételre kijelölt ifjak, Fiumében felvételi vizsgát kötelesek tenni.

A felvételi vizsga szeptember 10-én kezdődik, melyre a kijelölt pályázó ifjak ideje-korán Fiuméba be fognak hivatni.

A cs. és kir. tengerészeti akadémiába való felvételt kérő folyamodványok a cs. és kir. közös hadügyministerium tengerészeti osztályához Bécs-

ben intézendők; állami vagy udvari szolgálatban lévő egyének folyamodványait a felettes hatóság után magánszemélyek pedig a legközelebbi katonai tér-, állomás- és hadkiegészítési kerületi parancsnokság után tartoznak benyújtani.

Ezen kérvényeknek legkésőbbben július végéig Bécsbe be kell érkezniök.

A felvételi folyamodványokhoz melléklendők: 1. keresztlevel vagy születési bizonyítvány, 2. honossági bizonyítvány (esetleg egy év lefolyása alatt utólag is betérjeshető), 3. katonai orvosi bizonyítvány.

4. a himnlóltási bizonyítvány, a mennyiben a beoltás a katonarvosi bizonyítványban nem igazoltatik,

5. a középiskolákban nyert összes iskolai bizonyítványok, ide értve az utolsó félre vonatkozó bizonyítványt is,

A hosszabb tényleges szolgálati kötelezettség elvállalásáról szóló nyilatkozatok kiállítása — miután e kötelezettség a védőtörvény által ki van mondva — nem kívántatik.

Bécs, 1889 márczius havában.

A cs. és kir. közös hadügyministerium  
(tengerészeti osztály).

586/17208. sz.

### A kivándorlás akadályozására vonatkozó szabályrendelet.

1 §. A ki honpolgári köteletségének (véd-kötelezettségének, adóhatárralékkal bir, vagyontalan családját elhagyja stb.) eleget nem tevén, engedély, illetőleg utlevél nélkül külföldre, jelesül Amerikába vándorolni utra kél és utközben letartóztatván a hatóság által illetősége helyére visszarendeltetik, kihágást követ el és 2—50 ftig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatlanság esetén 12 órától 5 napig terjedő elzárással súlyosabb beszámítás alá tartozó körülmények között mindkét büntetés nem, együttes alkalmazásával fog büntettetni.

2 §. A ki mást kivándorlásra csábit, vagy e célra pénzt kölcsönöz, az I-ső §-ban körülírt büntetéssel büntetendő.

Azokra nézve, kik belügyministeri engedély nélkül a kivándorlást közvetítik az 1881. évi 38. t. c. különösen annak 2. és 11. §-a kellen in-  
tézkednek.

3 §. Azon községi bíró ellen, a ki tudja, hogy községeből egy vagy több egyén Amerikába

kivándorolni készül vagy tényleg utra kél, s ezt a fősolgabírónak haladék nélkül tudomására nem juttatja az 1886. évi XXII. t. c. 90—95 §. a) pontja esetleg a 105. §. rendelkezései alkalmazandók.

4 §. A járási fősolgabírák kötelesek járásuk területén a kivándorlási mozgalmat éber figyelemmel kísérni, a csendőrségnél a kivándorlók letartóztatását a körülményekhez képest ismételve szorgalmazni és a kivándorlásra csábitó ügynökök kipuhatólása körül szorgalmasan eljárni. Az 1. 2. 3. § ai esetén a fősolgabíró I-ső foku itélete 3 nap alatt az alispánhoz, 3-as fokban a kir. belügyminiszteriumhoz fellebezhető.

5 §. Az 1. 2. 3. § ok szerint kiszabott pénzbüntetési összegek az illetékes község szegényalapja javára fordítandók.

6 §. Ezen szabályrendelet, felsőbb jóváhagyás után azonnal életbe lép.

Kelt Zemplénavármegye bizottságának S.-a. Ujhelyben 1888. évi december hó 15-én tartott rendes rendes évnegyedes közgyűlésében. Jegyzette s kiadta: Viczmándy Ödön sk. főjegyző.

M. kir. belügyminister. 4027. sz. Ezen szabályrendeletet az 1879. XI. t. c. 5. §-a alapján azon megjegyzéssel erősitem meg, hogy az 5. §-ban jelzett pénzbüntetések, a kihágásnak államrendőri természeténél fogva az 1887. VIII. t. c. 2. §-ában körülírt célra fordítandók.

Budapestben, 1889. január 22. A miniszter h. Beniczky sk. államtitkár.

160. sz. eln.

Magyar kir. belügyminiszter.

### Körrendelet.

A Nemzetgazdasági Szemle című folyóirat szerkesztésével a magyar tudományos Akadémia nemzetgazdasági és statisztikai bizottsága Dr. Jekelfalussy Józsefet bizta meg.

Ezen közgazdasági téren hézagot pótló folyóirat fennállásának tizenharmadik évfolyamába lép, s ez által — a midőn szerkesztésében lényeges változtatás történt: indítatva érzem magamat ezen művet támogatásba részesíteni.

A »Nemzetgazdasági Szemle« tizenhárom évi fennállása alatt kiváló szerepet játszott a nemzetgazdasági, pénzügy és statistika körébe vágó és hazai viszonyainkból merített kérdések megoldásánál.

Ajánlom tehát ezen művet a közönség figyel-

## TÁRCA.

### Európai háztartás Keletindiában.\*

(Folyt.)

Jobbra balra vannak a háló és fürdőszobák, mindannyijára a verandára nyílik. A bangalóban ablak nincs, mert minden nyílás kijárára szolgál és valamennyi üveges ajtó is jalousieval bezárható: az épület tehát folytonos léghezám van kitéve, mí az ottani éghajlatban életfeltétel. A konyha és más külső épületek a bangalótól némi távolságra esnek, az istálló és kocsiszin mellett, ezek, valamint a cselédség kunyhói rendszerint a zöldséges kert tulsó részén állanak.

Ha tehát egy ilyen bangaló háznak a birtokába jutottunk, s a szükséges butorral kiegészítettük, ide értve a hoszu kötelekről lefüggesztett széles deszka formájú panká-legyezőket: feladatunk, a háztartás oly módoni elrendezése, mely a családnak kényelmét és mindennapi ellátását biztosítsa. Az első fő kellék erre a cselédség megválasztása és beszegődttetése, mert azon éghajlatban a jó és elegendő cseléd sokkal fontosabb tényező mint a földgömbnek bármely más részében.

Innen ered kétségkívül azon ferde fogalom, hogy a keleten az európai ember szerfelett pazar a házi szolgálatot tevő személyzet alkalmazásában.

\*) A zemplénavármegyei orvos-gyógyszerész egyesület által rendezett népszerű ismeretterjesztő esték sorozatában február hó 17-én felolvasta Dr. Duka Tivadar.

Azonban nem sok idő kell arra, hogy meggyőződjünk ezen szokás szükségessége felől, ha t. i. módjában van az illetőnek, hogy egyszéjét és munkaképességét oly mértékben fentartsa, mint az kiváltképen egy kormány hivatalnoktól okvetlenül megkívántatik, bármí rangu és állásu legyen is. A szerényebb módu ember kevesebb kényelemmel és kisebb számú cselédséggel kénytelen beérni; ott is úgy mint másutt, a kényelem az erszénytől van feltételezve. A családos embernek sokkal nagyobb számú cselédségre van szüksége mint aki nőtelen, vagy a kinek a felesége és családja a Himalayakban időzik, vagy netalán Angliába tért vissza, egészségének ápolása, vagy a gyermekek iskoláztatása végett; ilyenkor a katonatiszt vagy klubjában vesz lakást, vagy valami barátjával osztja meg a háztartás költségeit. Attól is sok függ, hogy hivatala a birtalom melyik részében fekszik. Bombay kormányzóság területén, de különösen a Madrasban a cseléd bármely munkát elvégez úgy mint Európában, s így kevesebb szolgálatot tevő egyénre lesz szükség az ottani háznál: s ha tán épen bennszülött keresztény vagy a régi portugallus ivadékból valókkal van dolgunk, ezek nem szegülnek ellene oly szolgálat teljesítésének, a melytől a vallásos hindu irtóznék, ennél fogva személyenkint nagyobb bért is kapnak amazok, mint szokott kapni a bengáliai cselédség.

Azonban akiknek az ily kevesebb számú cselédség alkalmazásában tapasztalatuk volt, nem szólnak ajánlólag felőlök; s az európai ember háztartása Bombay vagy Madrasban távolról sem oly urias, mint lenni szokott Bengáliában, külö-

nösen pedig az éjszakra nyuló alkotmányokban ott egy jól rendezett háztartás 16—20 cselédből áll. Minden cselédnek meg van pontosan határozva munkássági köre, melyet betölteni, az illető mindég készen áll. Hogy mily összhangzó ezen elrendezés a tapasztalás bizonyítja, mivel mondhatnók, hogy nincs magas rangú háztartás Angliában sem, mely jobb kezeléssel tanuskodjék, mint a hogy azt még folyvást tapasztaljuk a bengali kormányzóság bármely nagyobb állomásán, ha t. i. az illetőnek módja és izlése van hozzá könnyű megérteni tehát, hogy elegendő számú és jól beoktatott cseléddel, a hol minden egyén csakis a saját köréhez tartozó munkát végezi, minden a maga módja szerint is pontosan lesz el látva; különösen ha tekintetbe vesszük, hogy majdnem kivétel nélkül, minden szolga tökéletesen érti feladatát, és minden egyén birja az ottani nép szokásos jó tulajdonait t. i. a mértékletesség, tisztaság, komolyság és udvariasság. Egy jó cselédben Keletindiában mindezt megtaláljuk. A cselédség nagy száma nem vonja maga után az arányos nagyobb költséget; mert Bombay vagy Madrasban négy vagy öt cseléd eltartása nem kerül kevesebbe mint négyszer annyit Bengáliában. A nagyobb számú háztartás pedig azért is szükséges itt, mert a bengáliai ember gyöngébb testalkatu és jobban is szereti a kényelmet mint a többi honfitársai és aztán a kaszt és egyéb vallási előítéletek és szokások Bengáliában fejlődtek ki leginkább. A vallási előítéletek szükségessé teszik, hogy különféle valláshoz tartozó cselédséget szerződtessünk. A mahomedán csak az étkezés elkészítésére s felszolgáltatására

mebe s felkérem, hogy annak minél szélesebb körben leendő elterjedését előmozdítani sziveskedjék.

Végül megjegyzem, hogy az előfizetési ár évenként 8 forint, félévenként 4 forint. Az előfizetési összeg és a megrendelések a szerkesztő nevére (Budapest VI. Teréz körút 54. sz.) küldendők, — ki a füzetek bérmentes és pontos szétküldéséről gondoskodik.

Budapesten, 1889. évi február hó 1.

Br. Orozy Béla.

665/89. ki. sz. Zempléni vármegye számvétségéről.

### Értesítés.

Zempléni vármegye t. gazdasági választmányától nyert utasításom következtében értesítem a S.-a-Ujhely városban lakó asztalosokat, hogy a vármegye székházának tanácskozási nagytermében 50 db = ötven darab újszék beszerzése szükségessé válván, e butorlélek szállítása árlejtési tárgyalás útján fog biztosítani.

Megjegyzésével annak, miként a szállítási részletes feltételek hivatalomban megtudhatók értesítem a vállalkozni szándékozó iparosokat, hogy a szóbeli árlejtési tárgyalás hivatalos szobámban f. hó 29-én d. e. 10 órakor fog megtartani.

S.-a-Ujhelyt, 1889. ápril 12.

Dongó Gy. Géza, főszámvéző.

## Létesítsünk polgári iskolát!

Korunk, per eminenciam, a népnevelés korszaka. A népnevelés ama megváltó szó, melyet napjainkban majdnem mindenki ajkán hord; melytől mindenki egy jobb jövőt remél. Jelen időnk *jobbjai* igen belátják a népnevelés elkerülhetetlenül szükséges voltát és bölcsen tudják, hogy kezdeni szükséges ott, hol végezni akarnak. Kezdeni kell tehát nekünk is, ha megakarjuk mutatni, hogy reánk is hatnak ama dicső példák, melyeket hazánk azon városai napról napra mutatnak fel, hol lelkes ügybarátok összevetett vállakkal működnek a tanügy előmozdításában; igen, kezdeni kell nekünk is valahára, mert mi bizony jó lélekkel mondhatjuk, hogy az iskolai ügyre nézve még nem ébredtünk fel, máig sem értettük meg a kornak intó szavát!...

Más városok nemcsak költséges virágzó népiskolákat tartanak fenn, hanem még felsőbb népiskolát vagy polgári iskolát is létesítettek, mi nem birunk egy polgári iskolát életbeléptetni. Tudtunkkal *Nemes Lajos* vármegyénk buzgó tanfelügyelője, aki *Nagy-Mihály, Varannó és Homonna* tanügyét a községi előjáróság és lelkes iskolabarátok közreműködésével rövid idő alatt felvirágoztatta, nálunk is többször késznek nyilatkozott egy *polgári fiu*, vagy legalább *polgári leányiskolát* állami segítséggel létesíteni, ha a város magáévá teszi az ügyet és olyképen pártolja, hogy az megindulhasson.

Mai napság a polgári iskolának váro-

fog vállalkozni, a hindu cseléd pedig ellát mindent a mi a ház belső rendezésére, tisztán tartására szükséges és az istálló, kocsiszín, s a kert körüli teendőkhöz tartozik. Ugyanazon vallásbeliek különböző kasztja is tekintetbe lesz veendő, és ez gyakran jóval szaporítja a cselédek számát; így például egy bizonyos kasztbeli hindu vizet hoz a kutból s azzal teletölti a fürdőkádat, de a kádnak a kiürítése és megsurolása, már egy más kasztbeli embernek lesz a feladata. A valet, az inas, indiai nyelven *béra*, kitisztítja ugyan urának ruháját és csizmáit, hanem durva megsértésnek venné hindu léte, ha ráparancsolnánk tányért eltakarítani az asztalról, vagy félre tenni az ételles edényt. Ily parancsok teljesítését egyszerűen megtagadná. Ugyazint egy kasztbelinek teendőihez tartozik a butor tisztogatása, de a szemét és ennek eltakarítása csak a seprős, a *mehter* a legalsóbb kasztbeli ember feladatahoz tartozik.

Ime ilyenek az okok, melyek a cselédség nagy számát vonják magok után, s nélkülök a tropikus éghajlatban kényelmesen élni nem lehet. És így lesz mindaddig a míg a kasztrendszer uralkodni fog a hinduk hazájában. Hogy mikor fog ez megváltozni, ki mondhatná azt meg előre? a közönséges hindu ha előítéletes is, de megvan elégedve sorsával; azonfelül e kasztmentesül szolgál neki arra, hogy nagyobb fáradságnak ne tegye ki magát, mint a mennyi éppen elvállalt kötelezettsége megállapított havi béreért.

Említettük már, hogy a cselédség száma keletindiai angol háztartásban, európai fogalom szerint igen nagy és hogy ezen számnak tulaj-

sunkban való létesítésének célja és haszna fölött hoszu értekezést írni, annyi volna, mint „baglyokat vinni Athénbe.” Nálunk a polgári iskola azért multhatatlanul szükséges, hogy oly tanulóknak, kik 10—11 éves korukban az elemi népiskolát elhagyják és kiknek sem szándékuk, sem hivatásuk nincs a tudományos pályára lépni, alkalom adassék, a gimnáziumon kívül eljáratni maguknak a gyakorlati életben szükséges ismereteket. A ki hivatást érez magában, a kinek van tehetsége és kitartása, hogy sikeresen megküzdjön a tudománnyal, ám menjen az a gimnáziumba, mely évről évre tetemes haladást fejt ki, ámde sokan vannak a *hivatottak*, de csak kevesen a *kiválasztottak*. Mert tény az, hogy a gimnáziumba járó ifjúság alig 25 százaléka végzi be tanulmányait; tény, hogy a gimnázium alsó osztályait tulnyomó számmal oly elemek népesítik, melyeknek nincs tehetsége, sem akarata, szándéka a tudományos pályára lépni és melyek ez oknál fogva vagy az alsó osztályokban akadnak meg — a mi még jó rájuk nézve — és 2—3 évet töltöttek a latin nyelv tanulásával, melyből haszon rájuk nem háramlik; vagy az alsó osztályokon valahogyan átveszve, a felsőkben akadnak meg és most már sokkal büszkébbek — vagy talán tünnyábbak — semhogy valamely becsületes, de lealacsonyítónak képzelt mesterségre adnák magukat. Ezek képezik aztán a sokszor emlegetett hivatalhajhászó, *művelt proletáriátust*, mely minden uton módon, a nepotizmus vagy protekció révén a hivatalokba furakodik. A polgári iskolának egyik főfeladata, hogy ezen elemeket oly mederbe terelje, hol hasznos, munkás tagjaivá válnak a társadalomnak. A polgári iskola a mellett, hogy a kellő elméleti ismereteket nyújtja a tanulóknak, egyszersmind és főképpen a *gyakorlati irányt* tüzte zászlajára, a gyakorlati élet szükségleteire van kiválóan tekintettel.

De városunkba a polgári iskola nem csak a fiutanolók számára szükséges, hanem az elemi iskolát vagy a helybeli népiskolai jelleggel bíró leányiskolákat végzett leányaink érdeke is parancsolólag követeli ily intézet felállítását. Országszerte számos polgári leányiskola keletkezett, városunknál sokkal kisebb, csak 7—8000 lakossal bíró helységek is létesítettek ily intézeteket, sőt sok községben a *nő-egyesületek* nagy áldozattal tartanak fenn virágzó felsőbb népvagy polgári iskolákat. És méltán! Hiszen a nők is képezik egyik felét az emberiségnek. Hála istennek! elmúlt már azon idő, midőn a nők *járatlanságát* a helyesírásban,

donképeni megállapítása az illető egyéniség rangja és jövedelmétől van feltételezve. A keleten mint tudjuk, külső pompa és udvartartástól függ az udvariasság és hatalom kifejezése; magas polcon álló egyén tehát, a ki ennek megfelelően vonakodék fővénységéből talán vagy egyéb körülményeknél fogva, elvesztené jó hírnevét és tekintélyét saját honfitársai előtt úgy mint a benszülöttek szemében.

Részletekre menvén át, ismerkedjünk meg a cselédek elnevezése és teendőivel.

A *khanszama* (a pincér) az asztal körüli cselédség feje. Olykor befolyást gyakorol a háztartás többi ágaiba is, a mennyiben t. i. az összes személyzet magaviseletére is felügyel, Ezen állást rendszerint mahomedán vallású egyén foglalja el Bengáliában, de Keletindia más részeiben benszülött keresztények, sőt alantos kasztbeli hinduk is vállalkoznak annak betöltésére. Havi bére tizenhat söt husz ezüst rupia is; egy rupia körülbelül egy forintot teszzen ezüstben. Fizetésén kívül az indiai cseléd egyébre nem tart számot urától; ruházatját és étkezését ebből látja el; szokás azonban olykor egy ünnepi ruhával neki kedveskedni, hogy a szolgálatot tevő személyzet csinosan jelenjék meg az uri család előtt. A khanszama jövedelme azonban némileg szaporodik az által, hogy a piaci vásárlásoknál egy bizonyos meghatározott százalékot kap, ami a fizetett árak körülbelül egy harminckettedét teszi, s ez annyira bevett szokásnak van elismerve, hogy sem az ur sem a kereskedő nem tesz ellene kifogást, ez az ugynevezett *daszturi* a „szokásos” járuléka. A khanszama felügyelete alatt áll a

számokban, a történelemben és természet tudományokban, habár elemeiben, valami *üdvös dolognak* tekintették. Mai napon bizonyára senki, ki a közművelődés színvonálára feljutott, nem fogja azt a leányt *műveltnek* nevezni, ki egy pár tucat „érdekes” regényt olvasott ugyan, de a valódi műveltséget feltételező ismeretekben járatlan. De másrészt ime már a törvényhozás polgári foglalkozásokra is tért engedett a nőknek és a táviró, pósta- és egyéb hivataloknál tisztségek betöltésére is felhivatnak a nők

Hát biz ezek elég nyomós okok majdnem 13 ezer lakost számláló városunkra nézve, hogy a polgári iskolát létrehozza. Ha ily intézetünk lesz, akkor nem fog az ifjúság boldog-boldogtalanja, hivatott hivatlan a gimnáziumba özőlni, a népiskola osztályokat végzett 11—12 éves leányok pedig nem lesznek kénytelenek a *tanulást abanahagyni*. A polgári iskola meg fog telni és áldásosan működni hazánk és városunk érdekében.

Jelenjen tehát meg e felszólalásom szerencsés órában! Hasson el gyöngé szavam azok lelkébe, kik tenni képesek! Mely siker biztosítására megvárom különösen e derék, a közoktatásügyet is hiven szolgáló laptól, hogy igénytelen felszólalásomat lehetőleg pártolni fogja, meggyőződve a cikkemből kitetsző igazságról, hogy *városunkban, hol a felekezeti népiskolák mellett egyetlen egy felsőbb népiskola nincsen, nagy fontossággal bír egy polgári iskola felállítása és azért a városnak komoly hazafiu kötelessége, hogy e szükségnek eleget tegyen.*

Knopfier Sándor.

## A vármegyháza tanácsterméből.

(Vége.)

A vármegye bizottságának folytatólag e hó 6. és 8. án tartott közgyűlésében a következő közérdekű ügyek nyertek elintéztést

A szomatori m. évi július 12-iki bíróválasztás több rendbeli szabálytalanság elkövetése miatt megsemmisített.

Lácza tűz- és Boly község árvizkárosult lakosainak 1888. évi közmunka tartozása elengedtetett.

Komássy Antal járási irnok részére 50 ft jutalomdíj szavaztatott meg.

A radi, n.-gési, b.-kisfaludi, kelcei, bélyi, leleszi, agárdi körjegyzőséghez tartozó községek és Szerencs, Tolcsva, Homonna, Monok, Tállya, Topolyán, Petró szervezkedési szabályrendeletei ki-pótlás céljából visszaadattak; ellenben Tarczal, Mád, T.-Szada, T.-Lúcz, Harkány és a bánóczi, sztrópai, málczai, csebinyei körjegyzőséghez tartozó községek szabályrendeletei csekély módosítással jóváhagyattak.

A B.-Vécs 1884., 1885. évi, Gesztely 1887., E.-Bénye 1887. és Miglész községek 1886., 1887.

szakács is, ő hajtja végre urnőjének parancsait kiegészíti mindazt a mi az asztal feldíszítéséhez és kellemeihez tartozik Keletindian a vásárlás, mint általában minden foglalkozás kora reggelen kint szokott végbe menni, európai embert a gyümölcs vagy zöldségpiacon látni ritkaság; közönséges bazárt, fűszeres boltokat, mészárszékét sat. ur vagy urnő *soha nem látogat*, a szükséges vásárlások tehát, éppen ezen cselédnek t. i. a kham-szama körébe tartoznak. Reggelenél többnyire jelen van, de csak mint felügyelő; az asztalt egy más cseléd teríti és ennek felügyelete alatt van az ezüst, az étkezési edény és az „asztali üveg sat. A reggeli után urnőjének jelentést tesz a khanszama — az ur hivatalos teendőivel foglalkozik — számot ad vásárlásairól s a kiadási összeget kiegyenlíti, a napi parancsot elfogadja, akkor aztán saját családjához tér és csak este az ebéd idején jelenik meg az asztalnál, egyszerű de csinos fehér öltözetben. Ha vendég van a háznál akkor különös gondot fordít kinézésére és miután minden alkalomnál és mindenütt csak saját urát szolgálja: büszkeségének tartja a főpincér, hogy hason állású felei előtt méltóságteljesen és kifogástalanul jelenjék meg; és hogy a felszolgálat is hiba nélkül történjék; igyekezete tehát oda irányul, hogy tultegyen az állomásban lévő más háztartásokon. A khanszama feladata tehát fontos és nagyon terhes is, mert nagy részben tőle függ az uri család kényelme, sőt egészségi jólléte is. Az ezen rangú cselédség, rendszerint nagyon megbízható, szolgálatra mindég kész és szorgalmas, bizonyos neveléssel is bír, mivel írást és olvasást tudnia kell, a könyvvezetést is ismeri saját nyel-

Folytatás a mellékleten

évi, a butkai körjegyzőséghez tartozó községek 1884—1886. évi, a göröginyei, bélyi, trauczonfalvi 1887., csanálói 1886—87, sókúti 1887, n.-dobrai 1887, vécei 1886—87. és a sztrópkai körjegyzőséghez tartozó községek 1887. évi zárózáradékai; továbbá a vécei, butkai, perbenyiki 1886—1888., ulicsi, a.-hrabóczi, n.-dobrai, n.-géresi, v.-csemernyei, tavarnai, a.-berezki, h.-csebinyei, sókúti, papinai 1888. évi, czékei, n.-kövesdi, radi, v.-csemernyei, málcza, tavarnai, leleszi, szinnai, cigándi, sztarinai, gálszécsi, bánóczi, varannai, m.-laborczi, petrahi kj. 1886—1888. évi pótk., papinai i.-radványi, viravai, szentesi, bélyi, ondi, topolovkai, b.-ujlaki, csörgői, sz.-kereszturi, sztrópkai és csanálói körjegyzőségekhez tartozó községek, végül Gesztly, N.-Mihály, B.-Zsadány, Topolyán, Petrócz, Rákócz, Hegyi 1888. évi, Homonna, Gálszécs, Mád, Keszyéten, Tolcsva, B.-Keresztur, Varannó, H.-Németi, T.-Szada, S. Hidvég, Berzék, Tállya, Csörgő, K.-Toronya, Harkány, Megyaszó, Zombor, Tokaj, H.-Kak, Vily, F.- és A. Regmecz 1888. évi pótk., Trauczonfalva, B.-Kisfalud, Szegi-Long, T.-Lúcz, E.-Bénye, Csörgő 1887. évi, Szerencs, Ond, Golop és S.-a. Ujhely községek 1889. évi költség-előirányzatai számvevői észrevételezések és helyesbítések elfogadásával törvényhatóságilag jóváhagyattak.

Ezenek felül számos község és magánosok közmunka hováfordítása, elengedése és törlése iránti kérvényeinek és számos magánügynek elintézése után a hat napig tartó közgyűlés véget ért.

### A közigazgatási bizottság üléséről.

— 1889. ápril 15-én. —

Főispán ömeltósága a közigazgatási bizottság jelen volt tagjait szívélyesen üdvözlőlvén, az ülést megnyitotta.

Az ülés az alispán múlt havi jelentésének felolvasásával kezdett meg, mely szerint a közigazgatási ügymenetben változás nem történt.

Payzsoss János sztrópkai főszolgabíró elhunytá folytán a hivatalnak az ottani szolgabíró Bárczy Benedek vezetése alá átadásával, főispán ömeltóságával egyetértőleg Payzsoss Andor árvászéki elnök és Horváth József tb. főjegyző bizatott meg.

Az alispáni jelentéssel bemutatott csendőrségi értesítő 8 lopási, 1 gondatlanságból származott tűz, 1 halált okozott súlyos testi sértési, 1 hajójegy elkobozási, 1 sikkasztási esetet, 1 csavargó és 5 Amerikába induló egyén letartóztatását tartalmazza.

A közigazgatási bizottság f. évi február havi ülésében kelt határozatra jelenti az alispán, hogy a járási főszolgabírákat addig is, amíg a közmunkaváltási- és pótdadó-hátralékok leszámolására nállok személyesen megjelenhetnek, hátralékaik tisztázására és a leszámolás előkészítésére felhívta: mely felhívásra több járási főszolgabíró jelentését már be is adta.

Említés tétetik a jelentésben a homonnai laktanyának rendeltetésére átadása tekintetéből tett intézkedésekről; nevezetesen pedig arról, hogy a laktanya használatba vétele, illetve átadása végett annak osztályozása is meg történt, s hogy most már csak időkérdése, hogy az, egy lovasszázad által elfoglaltassék, — ami az egyénekenkénti beszárlásolás terheit legalább némileg csökkentendi.

vén, sőt olykor ért egy keveset angolul is, ami nagy előny oly uraság házában, mely csak az imént érkezett meg a keletre, előtte tehát a hindusztani nyelv ismeretlen.

A Khanszama segéde a *Khitmatzár* egyszerű asztali „szolga.” Kötelessége minden alkalomnál felszolgálni, asztalt teríteni, az ezüstöt és üveget tisztán tartani; az asztali edény az ő felelőségére van bízva. Fizetése havonként hat vagy nyolc rupia, s ha a család sok tagból áll vagy ha sok vendég szokott megfordulni a háznál, két, három sőt több ilyen asztali szolgát kell fogadni, de kisebb havi bérrel. Ruházata mint a főnökeé, tiszta fehér gyolcsból vagy vászonból van a meleg évszakban, télen fekete vagy sötétkék posztóból egyszerűen de izléssel szegélyezve, aranyozott vagy színes keskeny szalaggal; a turbán, mely nélkül egy tisztességes első rangú cseléd ura előtt *soha meg nem jelenne*, szinte fehér gyolcsból készült, vastag és széles karimájú, művészi izléssel összehajtott fejdísz, rajta két három hüvelyknyi sötét szalag, melyen urának, ezüstből művészileg készült cimere diszeleg. Két szinből font tekercs, öt, hat rétegben, körülveszi az övet, ilyet visel minden első rangú cseléd. A *Khitmatzár* Bengáliában többnyire Mahomedán vallású, s életének fő vágya. hogy egykor Khanszama szolgálatra előléptessék.

Alsóbb rangú asztali cseléd a *Maszácsi* vagyis eredeti értelemben fáklavívó, tulajdonképen pedig asztalkörül szolgálatra készülő ifjanc; feladata tányérmosás és általános szolgálattelvés a konyhában, fizetése körülbelül négy rupia, de nem sok idő folytán beletanul foglalkozásaiba és magasabb előléptetésre tart igényt.

Az Amerikába kivándorolt egyének száma 99-et, a visszaérkezettek pedig 88-at tesz.

Zugiskolák a beérkezett főszolgabírói jelentések szerint a múlt hó folyamán fel nem fedeztettek.

Az árvászéki elnök jelentése szerint az árvügyi előadók által elintéztetett a múlt hó folyamán összesen 1609 db.

A kir. tanfelügyelő havi jelentése szerint a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium a b. zsadányi községi iskola részére 133 főt, a perbenyiki részére 455 főt, a t. terebesi óvoda javára 120 főt, a varannai óvoda részére pedig 150 főt állami segélyként kiutalványozott.

Megemlítjük, hogy ugyanezen jelentésből tudomást vett a közg. bizottság arról is, hogy a vallás- és közoktatásügyi minisztérium kilátásba helyezte a homonnai polgári iskolának az 18<sup>99/00</sup> tanév kezdetétől az 5 és 6-ik osztálylyal, illetőleg közép kereskedelmi tanfolyammal leendő kibővítését, és hogy a mező-laborczi állami elemi iskola, a járványszerűleg fellépett vörheny miatt egy időre bezárattott.

A főorvos jelentése szerint a közegészségi állapot a múlt hó folyamán általában igen kedvező volt.

Kedvezőtlen volt azonban a kir. adófelügyelő havi jelentése szerint az adóbefizetési eredmény. Befizettetett ugyan egyenes állami adóban összesen 25227 ft 65<sup>1/2</sup> kr., a múlt 1888. évi márc. havi eredményénél 2965 ft 65<sup>1/2</sup> krral kevesebb.

A kir. államépítészeti hivatal jelentése szerint az állami utak jó karban vannak s közlekedési akadályok elő nem fordultak; mindazonáltal némely utszakaszon a közlekedés a folytonos eső zések miatt nehézkesebb volt.

Hasonlóan nem fordultak elő közlekedési akadályok a törvényhatósági uthalózatán sem.

Lényegesebb munkálatok sem az állami, sem a törvényhatósági utvonalonok nem történtek.

A kir. ügyész jelentése szerint a s.-a.-ujhelyi törvényszéki fogház rab-létszáma a múlt hó folyamán 288 volt; ebből vizsgálati 33, fellebbezés alatti 37, elítélt 218. Az egészségi állapot általában jó; haláleset egy fordult elő.

A főpénztárnok által bemutatott, az egyes pénztári alapokra vonatkozó kimutatások közül az utmunkaváltási és a betegpolási alapra vonatkozó hátraléki kimutatásokban nagyobb összeggel szereplő járási hátralékaik mielőbbi beszolgáltatása iránti intézkedésre az alispán felhivatott.

Az alispán a s.-a.-ujhelyi vasuti állomásnál a 457. szelvényénél fekvő utátjáró, alóut-átjáróval való kiépítése tárgyában elrendelt helyszíni tárgyalásról felvett jegyzőkönyvet bemutatván, a küldöttség javaslata elfogadtatott, s a kívánt átépítéshez az engedély, a vasutársulat által teljesítendő feltételek mellett megadatott.

A közmunka és közlekedési ügyek tárgyalása alkalmával panasz emeltevén az irant, hogy a gácsországi — illetőleg magyar éjszakkéleti — vasutársulat felügyelete alatti kisbussz vasuti állomásokon menetjegyek csak rövid utvonatra, többnyire csak a legközelebbi állomásig adatnak ki, miáltal a közönség kényelme amiatt, hogy a különben is rövid megállási időt jegy váltásra kénytelen felhasználni, felette megzavaratik: ezen eljárás megszüntetése iránti intézkedés tárgyában a közmunka- és közlekedésügyi minisztériumhoz felterjesztés intéztetett.

A *szakácsnak* hindusztáni vagyis persa nevet zete *bávarosi*, a bizalmas szolga, ez minden háztartásban fontos szerepet tölt be, rendszerint korosabb ember is, s havi fizetése nyolc sőt tizenöt-ezüst rupia. Bámulatos valóban, mely tökélyre viszi ügyességét szakmájában, tekintve az egyszerű eszközöket, melyek rendelkezésére állanak; a ki ismeri azokat, alig bírja elhinni hogy a gazdagon feldisztat asztal s a remekül felszolgált lakoma, oly szegényes konyhából kerüljön ki mint a keletindiai szakácsé. Az ő konyháját nagy uri európai szakácséhoz hasonlítani nem lehet, inkább igen egyszerű falusi konyha az, kisimított gömbölyű bemélyedésekkel, faszén és felvagdalt tűzifa készletek számára. Nehány gömbölyű főző rézedényből, fedővel és egy két serpenyőből áll a konyha felszerelése; az edények tisztán tartására, egészségi tekintetből is különös felügyelet fordítatik; a pecsenye primitív módon vasnyáron vagy még ennél is egyszerűbb módon készül. Az edények értéke tehát igen csekély, s az elfogyasztott faszén és tűzifának ára is igen jutányos, mégis oly nagy és gazdag lakomát képes kiállítani, mint akár egy gazdagon szertett európai szakács, akinek számtalan szerszámmal felszerelt konyha és számos segéd áll rendelkezésére.

Ilyen az asztal körül foglalkozó személyzet. Lássuk most egyenként azokat, kikre a szobák, az elfogadó termek, a hálószobák, a dohányzó és játékhelyiségek rendben tartása bízva van. Ezek között az első hely a már említett *bérát* illeti, (komornyik) a belső háztartás és rendezés körül ő csak oly fontos tényező, mint a Khanszama az asztal körül. A hol asszony nincs a háznál, ezen

A katonai előadó által előadott ügydarabok közül kedvező elintézést nyert: semjéni illetőségű Tóth Sándor, volyiczai illet. Krutilla János, mádi illet. Rác Sándor, petrahoi illet. Benyó Sándor, semjéni illet. Tóth Ferenc, sámgoyi illet. Dzetkulis András katonai, monoki illet. Kőházi József, butkai illet. Pirnaga János és leleszi illet. Binó József honvéd elbocsátása és felső-olsvai illet. Hazines János tényleges szolgálatban álló katonai kivételes szabadságoltatása iránti kérvénye; ellenben Mihalics Mihály sz.-olykai neptanító kivételes szabadságoltatás iránti kérvénye elutasított.

Ezen és több magánredekü ügy elintézése után az ülés berekesztetett. P.

### Vármegyei ügyek.

**Hivatal átadás.** Payzsoss János sztrópkai főszolgabíró elhalálása folytán a hivatal vizsgálataival és átadásával megbízott küldöttség a hivatal teljesen rendben találván, az, az üresedésben lévő főszolgabírói állás betöltéséig, az elhunyt főszolgabíró huzamos betegeskedése folytán a hivatal vezetésével már különben is megbízott *Bárczy Benedek* ottani szolgabírónak átadatott.

**Ujjoncozás.** A honvédelmi miniszter körrendeletileg tudatta a vármegyével, hogy az *idei ujjoncállítás f. é. május 10-től június 20-áig* hajtandó végre.

**Vármegyei tisztviselők figyelmébe.** A *stooszi* (Abauj-Torna vm.) *hidegvíz-gyógyfürdő* kezelősege közigazgatási tisztviselőknek a f. évi furdőidény alatt, u. m. május 20-ától június 25. éig; s ismét aug. 25. étől szept. 25. éig terjedőleg a gyógyfürdő intézetében tiz butorozott lakszobát azon kedvezménytel ajánlott föl, miszerint a napi ágyneműért csak 20 kr., az újságilletménynek pedig csak feleresze log számíttatni. Kik ezen kedvezményes helyet elnyerni óhajtják, a gyógykezelés szükségességét igazoló orvosi bizonyítvány csatolása mellett az alispán útján a belügyminiszterhez legkésőbb *ápril hó végéig* folyamodhatnak.

**Denaturált szesz.** A belügyminiszter azon előfordult esetek alkalmából, hogy az egészségre káros denaturált szesz emberi élvezésre szánt italok előállítására használják, körrendeletileg utasította a vármegye törvényhatóságát az iránt, hogy a pálinkaméressel foglalkozó üzlettulajdonosok a legszigorubb ellenőrzésnek s a náluk készletben talált szesz italok gyakori vizsgálat és vegyelemzés alá vétessenek. Azok ellen, kiknek szesz-italaikban a denaturált szesz keverését megállapítják, a legszigorubb megtorló eljárás foganatba vételét rendeli.

**Közmunka-kirendelés hófúvásakor.** A belügyminiszter körrendeletileg felhívta a vármegyék törvényhatóságait, hogy mivel a havazások és hófúvások által előidézett közlekedési és forgalmi akadályok elhárítását rendkívül megnehezíti azon körülmény, hogy hó-akadály idején nagy költséggel sem lehet a megakadt vasuti vonatok kiszabadításához elegendő munkaerőt kapni, megfelelően intézkedjék az iránt, hogy a vármegye területén lévő községek előforduló esetekben a vas-

egyen általános felügyeletet gyakorol a többi cselédség felett. Felelős első sorban a szobák és a butorzat kellő gondozása és tisztántartásáért. Az ő kezében van a pénz is, melyről bármikor pontosan fog számot adni, mert irni, olvasni és számolni tud. Fontos dolog tehát, értelmes és megbízható egyénre szert tenni, mert az ő szolgálatja különösen utazás és táborozás alkalmával nélkülözhetetlen; ilyenkor egy jó béra urának sok gondot és bajlódást fog megkímélni, a táborhoz tartozó egyének és holmik tova szállítására felügyelni. A béra havi díja nyolc sőt tizenkét ezüst rupia; többnyire egy két segédet is kap, kiknek kevesebb a havi fizetésök; ha apró gyermek van a háznál a dajka szerep a béra-segédnek jut.

Az urnó szolgálatára áll az *Ayah* és a *Méhterani*, az egyedüli két nő cseléd, kikre a háztartásnál szükség van. Az ayah, a komorna mahomedán vallású, közvetlenül urnójenek személye körül foglalkozik. A méhterani, a seprős felesége csupán a furdőszobában, szemét sat. eltávolításában és egyéb alantos foglalkozásban szerepel; a gyermekek szobáját tartja tisztán, különben a háznak más részébe be nem tolakodik, pária lévén, szemérmetesesen visszavonul. A nő cseléd havibére hasznavehetőségétől függ, a kevésbé ügyes és csakis az apróbb gyermekekkel foglalkozó ayah, hét nyolc ezüst rupiát érdemel, de aki jól varni tud, hajfonásban ügyes és esetleg érti az angol nyelvet is, fizetése felmegy husz huszonöt rupiára.

(Vége köv.)

uti közegek közvetlen megkeresésére a behavazott vonatok kiszabadítása, valamint az utasok és podgyászai legközelebbi fedél alá juttathatása tekintetéből szükséges gyalog és igás közérő, magától értve, az azt igénybe vevő vasut által adandó megfelelő díjazás mellett haladéktalanul kirendeltessek.

**Éjjeli halászat szabályozása.** A földmivelési és keresk. miniszter az éjjeli halászat szabályozása vagy megtiltása előtt a vm. törvényhatósága utján felhívja a halászattal foglalkozókat, hogy az éjjeli halászat tekintetében fenforgó kívánalmait a halászati jog-tulajdonosok egyetértésével az első-foku hatóságnál akár szóval, akár írásban *f. é. június 1-éig* jelentsék be.

**A 16- és marhajárlatok expedálása** a mult héten szünetelt. Ennek oka nem a vm. főlevéltárnok mulasztása volt, hanem azon visszás állapot, hogy az ujhelyi adóhivatal, mely a járlatok beszerzési és a vm. főlevéltárnokának kiadni hivatott: annak kellő időben és mennyiségben való beszerzéséről nem gondoskodott és így a főlevéltárnok csak tegnap jutván a járlatokhoz, a felhalmozódott nagyszámu megrendeléseknek csak tegnap tett eleget, illetőleg az ünnep után felelhet meg.

## Hírek a nagyvilágból.

**Stefánia** özvegy trónörökösné szüleinek kívánatára néhány hetet Ostendében fog tölteni, a hová a kis Erzsébet főhercegnővel valószínűleg augusztus elején indul.

**Kossuth Lajos** egészségi állapotáról — fájdalom — igen kedvezőtlen hírek érkeznek. Makacs gyomorhurutja van, mely azonban nem veszedelmes. Betegségéhez elhívták két fiát. Helfy Ignác orszgy. képviselő is Turinba utazott, hogy személyes meggyőződést szerezzen magának az agg kormányzó betegségéről.

A cár elleni merényletnek jöttek ismét nyomára. Az orosz nagykövetség felszólítására a török rendőrség elfogott bizonyos Meyer nevű nihilistát, a ki részt vett egy oly összeesküvésben, melynek célja az volt, hogy a cárt a húsvéti ünnepek alatt megölik.

Isteni tisztelet pipaszó mellett. Parker lelkész Londonban, hogy minél több hallgatóra tegyen szert, kihirdette, hogy »dohányos isteni tiszteletet« fog tartani; a templom csakugyan meg is telt hallgatókkal, kik hűségesen pipára gyújtottak s bodor füstököt eresztgetve, hallgatták a prédikációt.

## Hírek az országból.

A királyi család folyó hó 15-én reggel Ischlbe érkezett.

A királyné egészségi állapota hiteles jelentések szerint teljesen kielégítő. Neuralgikus fájdalmainak, melyek a legutóbbi napokban lényegesen enyhültek, a wiesbadeni massage-gyógyomódtól teljes megszünését bizton remélik.

**Áradás.** A Tisza áradása miatt sok vidék komolyan veszélyeztetve van. Szegednél a Tisza már annyira megáradt, hogy az általános védekezési intézkedések megtétele szükségessé vált.

**Villámütés.** A mult szombaton, az esti órákban Miskolcz északnyugati határa felől villámlás volt látható, a melynek egy Miskolcz és Diósgyőr közt szántogató diósgyőri földmives-ember áldozatul esett. — Ugyancsak nagy villámlás és erős menydörgés volt e hó 10-én M.-Szigeten.

335.000 forint elikkasztásának jöttek nyomára az aradi kereskedelmi- és iparbanknál.

**Éhínség a felvidéken.** Trencsénvármegye északi részében, és pedig a vág besztercei és bicsei kerületekben a lakosok a mult évi rosz termés következtében éhínséggel küzdenek.

## Különlék.

**Tisztelt előfizetőinknek, lapunk barátainak s munkatársainknak boldog húsvéti ünnepeket kívánunk.**

(A királyné ő Felseje) mint a magyarországi vöröskereszt-egyesület védőösszonya az egyesület körül szerzett kiváló érdemek elismeréséül sajátkezű aláírásával ellátott díszokmányokat adományozott többeknek. Vármegyénkből ezen megtisztelt **Ambrózy Nándorné** urnót a s.-a.-ujhelyi főkegyesület társelnökét érte.

(A nagyhat) Ujhelyi valósággal szokatlan képet nyújtott e héten. Zsidó polgártársaink kedden kezdék ünnepelni 5649-ik esztendőjükben a húsvétot; azon s utána következő napon az utcák véghosszában, zárt boltokkal, az üzlet és kereskedelem mondhatni szünetelt. Annál mozgalmasabb, tarkább volt a kép a harangok Rómába szállásakor, nagy csütörtökön, — tulajdonképen ez a

keresztények ünnepének kezdete, — mely naptól a hívek ezrei vesznek részt a bőjti ájtatosságban, a **Megváltó** szenvedésének emlékére szentelt ünnep. Nagypéntek: a népvándorlás napja; nincs oly országos vásár, mely felülmulná a sokaságot, mely ilyenkor ezrével áradozik, nyúzsög, ellepi a piac minden talpalatnyi terét, megtölti a boltokat, ad veszt: szóval kinek meddig telik, a Husvétra illendően látja el magát. Április szeszélye: hideg bőjti szél, hó- esővel vegyest tarkázta a nagyhat napjait. Lapunk zártáig, a feltámadás szent ünnepéig, mikor a világot formáló Resurrexit... Alleluja! hangzik föl: még mindig, hol áztat, hol fáztat a bizonytalan idő.

(Az országos vörös kereszt egyesület) rendezési közgyűlését f. évi május hó 15-ikén Budapesten az Erzsébet-kórház disztermében fogja tartani. A hazai vasutak a közgyűlésre utazó tagokat menetdíj kedvezményben részesítik. Hogy a kedvezményben részesülni óhajtó tagok számára az igazolványokat ideje korán megszerezhessük, felhívom a helybeli főkegyesület t. c. tagjait, hogy utazási szándékukat nálam ápril hó végéig bejelenteni sziveskedjenek. **Chyzer Kornél** főkegyesületi elnök.

(Gyászhir.) Özv. Isépy Gyuláné szül. Szunyogh Etelka elhunytáról a következő gyászjelentést vettük: Isépy Etelka, Dezső és Ilda mint gyermekek; Szunyoghi Szunyogh József mint apa; továbbá testvérei: Tivadar, Dezső s neje Spóner Angelika gyermekeivel, Géza és neje Cseley Mária gyermekeivel, Irma férj. Kováts Gyuláné s gyermeke; Irén férj. Becske Bálintné és gyermekei saját s a számos rokonok nevében is mélyen szomorodott szívvel jelentik felejtetetlen édes anyjuk, leánya, testvérük és sógornőjük özv. Isépy **Isépy Gyuláné** szül. Szunyoghi Szunyogh Etelkának, f. évi április hó 19-én, reggel 4 órakor, élte 47-ik évében, szívszélhűdésben történt gyászos kimúltát. A megboldogultnak hült tetemét f. hó 20-án d. u. 3 órakor helyezték a róm. kath. egyház szertartása szerint a rokonság s tisztelők nagy részvételével a helybeli temetőben örök nyugalomra. Az engesztelő szentmise áldozat pedig f. hó 23-án d. e. 9 órakor fog a helybeli róm. kath. egyházban az Urnak bemutatni. Béke lengjen porai felett!

(Legujabb.) Temésvármegye főispánja, a **M. Híradó** értesülése szerint **Molnár Viktor**, főispánunk fia, az ujhelyi kerület orszgyűlési képviselője van kizemelve.

(Cukorgyár — Szerencsen.) A cukorgyár, most már bizonyossággal irhatjuk: **Szerencsen fog felépíteni.** A **magyar cukoripar-részvénytársaság** az elmúlt héten a **Szerencsi cukorgyár** területének kisajátítása, felmérése s a határkövek elmozdítása, céljából az államépítészeti hivatal egyik mérnökét az alispán által a helyszínére kiküldetni kérte. Így hát az Ond-patak vize ha **»kénese«** is, végleg elmosta halvány reményét annak, hogy a gyár Ujhelyben fog fölépülni.

(Az ujhelyi gimnázium) nyolc osztályúvá emelése ügyében a város képviselőjében **Prámer Alajos** prépost vezetése alatt: **Chyzer Kornél** dr., **Díószeghy János**, **Farkas Lajos**, **Hornyay Béla** dr., **Felencsik Ádám**, **Nyomárkay József**, **Schön Vilmos** dr., **Székely Elek**, **Szentgyörgyi Vilmos** és **Szöllősi Artúr** képv. testületi tagokból álló küldöttség fölkérte **Molnár István** főispán ömeltőségét a kultus miniszterhez menesztendő küldöttek vezetésére s kulturális törekvéseinket oly közelről érdeklő fontos ügyek támogatására. Ömsga, ugy a vármegye nyolc orsz. képviselője által kiegészítendő küldöttség vezetését, mint közbenjárását s befolyását a lehetőségig érvényesíteni megígérte. A kiküldöttek terjedelmes és indokolt memorandum átnyújtásával a mintegy 25000 fto igénylő építkezési és beruházási költséget — különösen utalva azon nemzeti s nyelvi érdekeinket érintő fontos misszióra, melyet egy ily intézet ugyszólván a magyarság végvidékén hivatott teljesíteni, továbbá Ujhely város nagyon is szűk anyagi viszonyaira s a már most is túl magas községi pótdadókra — az államtól fogják kérelmezni.

(Közgyűlés.) A helybeli izr. status-quo anyaitközség alapszabályai údvös átalakuláson mentek át, a mennyiben azoknak revíziójánál a főszempont odairányult, hogy a hitközségnek a vallási intézményeknek szokott kegyelettel való megőrzésében gyökereszd **egységének integritása a jövőben is biztosítva legyen.** A revidiált alapszabályok 2. §-a értelmében ugyanis a hitközség összes vallási intézményei ezentul is csak a **»Sulchán Áruch«** nak nevezett vallási kodex alapján rendezhetők és ezen intézményektől való bármily eltérés — **legyen az bármily többség által indítványozva, meg nem engedhető, sőt vita tárgyát sem képezheti.** Ezen alapszabályzatot a f. hó 18-án megtartott hitközségi közgyűlés **Reichard Mór**, **Friedlieb Albert**, dr. **Nagy Ármin**, **Szöllősi Arthur**, dr. **Reichard Salamon**, és íj. **Reichard Mór**, folszólalásai után elfogadta.

(Hymen-hir.) **Hagyárosi Zalay István** mádi ker. orszgyűlési képviselő bájos leánya **Janka** és **vizeki Tallán Andor** m. kir. honvéd-huszár

főhadnagy e hó 20-án lépnek örök frigyre Buda pesten az egyetemi templomban.

(Eljegyzés) **Bárczy Béla** kereskedő ma vált jegyet Cserniczky Mihály jó hírű vendéglős szép leányával, a kedves **Annuskával.**

(Kinevezés.) Az igazságügyi miniszter **Markovics János** nagy-mihályi járásbirósági irnokot Ujhelybe segéd-telekkönyvvezetővé nevezte ki.

(A vasuti gyártelephez vezető ut ügye.) **Fehérvári István**, gyártelepi főnök, a város képviselőtestületéhez közelébb azzal a méltányos kérelemmel fordult, hogy a nagy-hid és gyártelep közt lévő, ma már városi utnak jó karba helyezéséről gondoskodják. A kérelem mindenben igaz és helyes megokolásából felemlítjük s a város atyáinak bölcs figyelmébe ajánljuk: hogy az említett ut-rész, ma már teljesen belsőségek között fekvő s a városnak egyik főere, különben pedig a városi közönség egyrésztének kellemes sétahelyéül szolgál; hogy azt az utvonalat a gyárban foglalkozó mintegy négyszáz adófizető polgár kénytelen naponként négyszer használni, kik majdnem 20000 ft keresményüket itt költik el, mégis ezek dacára ez az ut az, mely ugyszólván teljesen gondozatlan állapotban van s ősszel-tavaszzal feneketlen sár-tengert képez. Már az itt előadottak is teljesen szükségessé teszik, hogy ezen fontos utrészt két oldalt kövezett gyalogjáróval ellátva s fákkal beültetve — rendeltetésének megfelelően és sürgősen átalakítsák.

(Levelező lap.) A tekintettes Zemplénmegyei Foispányi hivatalának Erdem tisztelettel u. posta s.-a.-Ujhelybe. Tisztelettel a többek között ti rólatok is megemlékezek és tudatlak benneteket a felől, hogy az ur jelen vagyon és hogy tisztelnetek adig is mig hogy megjelenne az ő fényes dicsőségében, mert nem ti vagytok az ur, aki a minden ható isten hivatalával bir. és azon igéket előtökbe, a mely által dicsértetik az ur. En és házam népe tiszteljük az urat. és az isten igéje az urnak szent igéje. a mely által idvességet nyertek és békességet D... József ricsén Zemplén.

(Felhívás.) A filokszer elleni védekezés céljából S.-a.-Ujhelyben amerikai szőlőalanyokba saját fajaink beoltása által előállítani szándokolt kiserleti telep, illetve szőlő-iskola létesítéséhez hozzájárulni, s annak hasznát élvezni óhajtó szőlőbirtokosok S.-a.-Ujhely városa főbirájának kezéhez letett aláírási ivet aláírni sziveskedjenek. S.-a.-Ujhely, 1889, apr. 19. **Nyomárkal József.**

(Szinházi jelentés és bérlethirdetés.) Van szerencsém S.-a.-Ujhely városa és vidéke n. é. műpártoló közönségét tisztelettel értesíteni, miszerint jól szervezett dráma, vigjáték-, népszínmű- és operette-szintársulatommal, saját zenekarommal a városba megérkeztem és előadásaim sorozatát vasárnap f. hó 21-én, a városi színházban a **»Nebánsvirág«** című közkedveltségű operettel megkezdem. Társulatom névsora a következő: Nők: Halmayné Emma, első operette-és népszínmű énekesnő. Nógradyné Bodrogy Lina, drámai szende és naiva. Nagy Vilma, vigjátéki soubrette- és másod-énekesnő. Tájéky Berta, társalgási színésznő. Kömivesmé Anna, drámai és vigjátéki anyaszínesnő. Szab né Eszti, operette-komika. Balogh Lujza segédszínésznő. Szekulits Ida, alt énekesnő. Deákné Gizella, Tájéky Teréz, Korcsek Vilma, Tantosiné Teréz, Kardalosnők és segéd-színésznők. Férfiak: Andorfy Péter, bonvivant és operette-buffó (rendező). Deák Péter, kedélyes apa és komikus (rendező). Nógrády János, operette-tenorista. Földváry József, operette- és népszínműbariton. Bagi Gyula, hős- és lyrai szerelme. Halmay Imr, társalgási (rendező). Mátray József, drámai és vigjátéki apaszínesz, operette-baritonista. Szabó Dani, Nagy Gyula. Balogh István, Kunossy Ernő, Veress Sándor kardalosok és segédszínészek. Sugó: Paulovics Adolf, Főruhatárnok: Tantossy Ferenc. Pénztárnok: Bagi Gyuláné. Kellékes és szinlaphordó: Csorba János. Zenekar: Balogh Gusztáv karnagy, Einöder György (violin I.) zenekarigazgató; Weiss Ede (violin II.) Waldhaus M. (viola). Stiker Adolf (gordonka). Bauer Ferenc (nagy bőgő). Klupp Ferenc (klarinét.) Valenta József (fuvala.) Tisztelettel értesitem továbbá a n. é. közönséget, miszerint 6 előadásra bérletet nyitok a következő árak mellett: közép- és alsópáholy 20 ft. — Oldal-páholy 15 ft. — Támlás-szék 5 ft. — A bérlet-iv Szentgyörgyi Vilmos ur üzletében van letéve, hol az előadások megkezdése napjáig bérletre előjegyezhetni. Azontul a színházi pénztárnál is lehet bérelni. Az előadások kivétel nélkül bérletfolyamban adatnak Szinrekerülnek a nemzeti színház műsorából: »Thurán Anna«, »Villemers marquis« vagy »Egy szegény leány története« drámák; »Clemenceau« Dumas legujabb színműve; »Válás után«, »A siker«, »Svihakok« vigjátékok stb. A népszínház műsoráról: »Suhanc«, »Titkos csók«, »Királyfogás«, »Boccacció«, »Kis hadnagy«, »Kis herceg«, »Angot asszony leánya«, »Kertész leány« operettek; »Kisvárosi hírességek«, »Rezervisták«, »Szinházi képtelenség«, »Csokon szerzett vőlegény« énekes bohózatok; »Magduska öröksége«, »Ingenyélők« népszínművek stb. Tisztelettel Halmay Imre szinigazgató.

(A törvényszékről.) Onderik János kutsini lakos 1888. évi június hó 3-án d. e. feleségével azért, mert ez őt iszákossága miatt korholta, ösvesztett, amiért aztán felesége a házat elhagyta, Onderik pedig a korcsmába ment s bujában estig ott ivott. Este 9 órakor hazra jött, s miután feleségét nem találta otthon, azon hiszben, hogy az atyjához, Janók Pál k. hosszmezői lakoshoz szökött, revolverét magához véve, K.-Hosszmezőre indult, s itt apjoka házához érve, a már alvó háziakat felzörgette, s miután ezektől megtudta, hogy felesége nincs ott, sógorától Janók Jánostól pálinkát kért, s vele beszélgetésbe eredt. Szóbeszéd közben Onderik revolverét elővette, s azt sógorával együtt nézegették, majd zsebébe akarta dugni, amidőn a revolver elsült s a golyó Janók Jánost szíven találta, ki is azonnal holtan rogyott a földre. Onderik a lövés után rémülten futott ki a házból s a kertben revolveréből két lövést idézett maga ellen, de bár súlyos sebeket ejtett magán, hosszas betegség után teljesen felgyógyult. A kir. törvényszék a f. hó 18. napján tartott végtárgyaláson Onderik Jánost, miután gondatlansága által sógorának halálát idézte elő, emberölés vétsége miatt hat havi fogházra ítélte. — Papincsak Mihály házsinai származásu 17 éves suhanc mult 1888. évi márc. 28-án egyébb dolog hiányában azzal mulatta magát, hogy 9 éves öcsét és az ugyanily idős Babják Jánost birkózásra szállította fel, még pedig úgy, hogy ő a földön térdel, a gyermekek pedig két oldalról támadják meg. Az adott jelle a kis fiuk csakugyan megragadták Papincsakot, mire ez őket egy földhöz vágta, hogy Babják Jánosnak jobb combcsontját eltört. A kir. törvényszék Papincsak Mihályt, gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt két havi fogházra és három forint pénzbüntetésre ítélte.

(Városi ügyek.) A f. é. márc. 30-án tartott képviselői gyűlésen olvastatták a magyar színészegyesület központi igazg. tanácsának, a vidéki színészet középponti igazgatását célzó javaslat megküldése tárgyában kelt kérvénye; tekintettel arra, hogy a centralizálás által a javaslat szerint a vidéki színészet azon helyzetben lenne, hogy a fővárosi színházak kiváló ujdonságait, közvetlen a budapesti első előadások után a vidéken is bemutatnák, ekként e téren a vidéki közönség és színészet a fővárosival folyton lépést tartva fog haladni; tekintettel továbbá arra, hogy a közönség műgyeinek kielégítése tekintetében az összes vidéki színészet rendelkezésére állván a középpontnak, a társulatok szervezését sokkal könnyebben eszközölheti; és tekintettel végül arra, hogy a feljavított reformjavaslat szerinti rendszer mellett egy városban évenként csak egy társulat s csak akkor fogna megjelenni, amikor és ameddig a városi hatóság és a színészet középponti igazgatósága között létre jött szerződés meghatározandja: mind eme indítókok figyelembe vételével megbízottak a város előjárósága, hogy a vidéki színészet rendezése tárgyában alkotott reformjavaslat helyesléséről, a magyar színészegyesület középponti igazgató tanácsát értesítse, önként értve, hogy a javaslatban felhozott érdekközösség folytán létre jövedő szerződés megkötése és elfogadása iránt annak idejében külön határozat fog hozatni.

(Vérengrő kocsis) Sztankovics Lajos kisbárcsi ref. lelkész ma egy hete a reggeli órákban Nemes András nevű kocsisát rozsviselete, korhely életmódja miatt megfenyítette. Erre a feldühödött kocsis az istállóban keze ügyébe akadt ásóval a védtelen lelkészre két ütést mért, melylyel fején súlyos sebet ejtett; majd pedig a fékvesztett állati szenvedélytől hajtva, a kapu oszlopot tartó dorongot kapva fel, oly szerencsétlenül ütötte fején, hogy menten összerogyott. A 25 éves kocsist, a ki különben fássult, korhely fűkö hírében áll, elfogták s az ujhelyi járás szbirájához bekisértek, honnan az előleges nyomozat megtörténte után a kir. ügyészségnek átadott. Sztankovics sérülései az orvosi megállapítás szerint annyira súlyosak, hogy életét komoly veszedelem fenyegeti.

(Kétségbe esett vidék.) A folytonos esőzés és rozsvét miatt a közép-hegyaljai szőlőbirtokosság, mint levelezőnk írja valóságban kétségbe van esve. A szőlőkben nem lehet dolgozni; az olyan szőlőket, a melyek ősszel nem voltak befedve, félig-meddig csak lehetett lemetszeni, de a befedett szőlőbe közelni sem lehet, pedig a szőlővessző már fakadásnak indult. A vagyonszámok osztály sárban is dolgoztat, de biz abból sincs eredmény, mert a napszámok sem képesek térdig érő sárban dolgozni. A szőlőmunkás nép, mely egyedül a szőlő napszámából tengeti életét, e tavasszal még annyit sem keresett, hogy a husvét ünnepekre családját a kellő étellel láthassa. A szőlőknek agyobb része még metszetlen.

(Jég.) Petráhó, Tolcsa és B.-Olaszi felett e hó 16-án nagy menydörgés között megeredt a nagy eső, utána pedig oly nagy mértékben esett a jég, hogy előle valósággal menekülni kellett fedél alá. A borsó nagyságu jég mintegy öt percig

\*) Lapunk 14-ik számából térszűke miatt kimaradt. Szerk.

esett. Ebből következtetve, a nép azt állítja, hogy e nyáron tartani kell a jégesőtől. r. l.

(Sára uszók.) A tavalyi árvíz által tönkretett B. Sára falut a mostani áradás ismét szorongatja, már több házba behatolt a víz, de a nép ezt még fel sem veszi, mert megszokta vizes félszékét, mint a sárai kemencében a béka. A mult évben csak akkor kezdett költözöködni a nép, a mikor lakóházai kezdtek dűledezni. A sárai nép levelezők szerint nem idegenkedik a kisebb-szerű árviztől, mert akkor szabadon halászhath; de más oldalról is van előnye, mert árvíz esetén Sárába sem koldus, sem pedig végrehajtó nem mehet be. Ha a Bodrog folyó még áradni fog, Sárát ismét karhatalommal kell kiköltöztetni.

(Homonnáról) április 18-iki kelettel írják lapunknak: Városunk nyugalomát két tragikus esemény története zavarta meg. E hó 16-án Andorka Pál járásbíróági hivatalnokot a guta ötéte meg. Életéhez kevés a remény. — F. hó 17-én a reggeli órákban Hannaki Béla (lócsei születésű) pénzügyőri-fővizgató a laktanyában szolgálati fejevételén szíven lötte magát. A durranásra elősietett pénzügyőrök s az orvos már csak a beállott halált konstatálhatták. Az öngyilkosság okát nem tudják.

(Talált gyermek.) Barancs és Gercsely községek határában a binyői csárdánál e hó 15-én Krajnyik János kiszei gazda ember hazafelé balagatában a trágyadomb mellett nyöszörgő gyermekhangot hallott, melynek nyomán a trágyában vékony réteggel fedett, körülbelül három hónapos csecsemőt talált. A gyermek jó egészséggel gondozás alá adott. A lelketlen anya kipuhatólására pedig a kellő lépések minden irányban megtétek.

Révész Imre táncztanító folyó hó 24-én kezdte meg a Diána termében táncztanítási folyamát, a melyre beiratkozásokat folyó hó 23-ig elfogap lakásán (Kazinczy utca, özv. Schön Izidorné-féle ház.) A zárdában az előjegyzések az intézeti főnöknénél teendőek meg.

(Feltámadt.) Komlósán, mint tudósítónk írja egy már két napig halva feküdt vén asszony akkor támadt fel, (tetszalott volt) a mikor már az eltemtetéséhez akartak fogni. Feltámadása után azt vélgelte, de még most is regéli, hogy a másik világon minő élet van, hogy a poklot is meglátta, s ha még egy napig halva fekszik, a menyország ajtójáig is eljuthatott volna. A vén asszony egyedül tápláléka tej és bor.

Nem mind arany a mi fénylik. Mindenki ismeri a kereskedésekben előforduló közkedveltségű gyógyfőzszappant, fogpasztát, fogport, szájvizet stb. Az ember egyszerűen a legközelebbi üzletbe vagy gyógyszerárba fordul, kéri a kívánt szappant, szájvizet vagy fogport és megelékszik azzal, a mit kap. A közönség azt hiszi, az egyik olyan mint a másik, pedig ez a közömbösség a konzerváló orvosi szerek megválasztása körül a legnagyobb vétek önmaga ellen. I. db Popp féle gyógyfőzszappan 30 krba kerül és ez a szappan mégis feltűnően különbözik a többi szappanféléktől. Első sorban nem drága, mert egy darab, egy család részére több mint egy hóig elég, és a szappan kitűnő gyógytulajdonságai mellett a legfinomabb pipere szabban. Dr. Popp udvari fogorvos egyéb készítményei mint Anatherin-szájvizé, melynek palackjait természetesen megnagyobbította, fogpasztája és fogpora oly különlegességek, melyek a számos ártalmas hamisítványok dacára, általános kedveltetnek, az egész világon el vannak terjedve, és kiváló gyógyhatásuk miatt, melyekkel minden száj és fogbaj ellen használnak, egyedül kipróbált szájkonzerváló szerekek tekintetők. Hamisításoktól azonban óvakodni kell és csak Popp-féle készítményeket kell elfogadnunk. E szerek kaphatók S.-a. Ujhelyben: Zlinszky J., Kincsesy P. és Cs. Buday A. gyógyszerészeknél és Szentgyörgyi V. kereskedőnél.

## Irodalom.

„Vasárnapi Ujság” 15-ik száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Három új műnister. (3 arcképpel.) — Koponyászás. Szívós Bélától. — Történelmi emlékek. Jermolov I után. — Cethalak veszedelme. — Egeyeleg. — A spányol regens királyné és gyermekei. (1 képpel.) — Esernyők és napernyők (7 képpel.) — Rövidruhás leányka. (Költemény.) Kendlényi Farkastól. — A Dömörkapu. (1 képpel.) — Irodalom és művészet. — Közintézetek és egyletek. — Mi újság. — Halálórák. — Szerkesztői mondanivaló. — Képtalány. — Sakkjáték. — Heti naptár. — A „Vasárnapi Ujság” előzetési ára negyedévre 2 ft. a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 ft. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb újság a magyar nép számára. félve 1 ft.

A „Képes Családi Lapok” 17. száma követ-

kező tartalommal jelent meg: Az ingovány titka. (Elbeszélés. Folytatás.) Mészáros Istvántól. — A nagy hét szerdáján. (Római kép.) Sz—r-tól. — Mind a tizenhárom. Történelmi elbeszélés. Folytatás vége. G. Büttner Juliától. — Örmény közmondások. Fordította Harmath Lnja. Feltámadunk. Költemény képpel. Ács Ferenczről. — Az örvény regéje. Beszélyke. Mericzay Karossa Irmától. — Az elfagyott alma. Életkép. Buday Elemértől. — Ki a bűnös? Amerikai elbeszélés. Folytatás, Irta Floyd M. James. Angolból fordította K. Beniczky Irma. — Én is voltam. Költemény Paal Gyulától. — Mindenféle. A hét tükre. Csevegs. György lovagtól. — Az irodalmi pályázat eredményéhez. Képeinkhez. Irodalom. Művészet. Mulságok. Hymen. Humor. — Képeink: Mericzay-Karossa Irma arcképe. — Feltámadunk! — A rajec-teplenci fürdő. (Négy kép.) — A látomány. Melléklet: „Hölgyek Lapja” divatképekkel. — Brankovics Ilona. (Történelmi regény.) Irta Ábrai Károly.

A „Képes Családi Lapok” előzetési ára egész évre 6 ft., félve 4 ft., negyedévre 1 ft. 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapest, nagy korona-utca 20. sz.) melyhez az előzetéseket legelőszörben postautalványon intézendők, kiváncsabbáruknak ingyen és bérmentve szolgál mutatószámokkal.

Mikszáth Kálmán összegyűjtött munkáiból, illetve a Révai testvérek által a legkittűbb magyar novellista műveiből megindított füzetes vállaalából a tevékeny kiadóhivatal megküldte nekünk a 4 ik és 5-ik füzetet, mely „A tekintetes vármegye” befejező ivelt, a címlapot és egy „Toldalék”-ot tartalmaz. Ezzel a nagybecsű vállalatnak első kötetét teljesen birjuk és a „tektetes vármegye” könyve most már igazán mindnyájunk könyve lett. Révai testvérek remek beütésű táblákat is készítették az egyes kötetekhez és valóban rendkívül csekély ár az, a mibe az egyes kötetek bekerülnek. Így „A tekintetes vármegye” 5 füzetet tartalmaz 35 kr-ával, a tábla pedig 80 kr, illetve vidékre 95 kr; — össze en tehát alig 3 ft. — Már pedig Mikszáthot ill kiállításban, és a mi fő, az ő összes munkáit egyforma kiállításban, diszes külsőben, a szemnek is tetszős, diszes alakban birni, ... még fokozza a gyönyört, melyet munkáinak elolvasakor különben is érzünk. — Az 5-ik füzet, mely ép most fekszik előtűnk, az „Elvesztett nyáj” — az „Alispan kisasszonyok” című nagyobb elbeszélést és a „Toldalék”-ban „Megtnt megkerült a Csáko” cím alatt oly kedves kis humoros karcolatot tartalmaz, melyet megirni egyedül csak Mikszáth tud nálunk. — Nem ajánljuk eléggé a Révai testvérek által (Budapest, IV. váci utca 1.) megindított e vállalatot, mely rövid idő múlva, kevés pénzben gyűjtött teljes egészében könyvgyűjteményünk legfőbb díszét fogja képezni tartalmául, anyagánál, formájánál és kiállításánál fogva is.

Ahonyi Lajosnak, a legnépiesebb magyar írónak egy újabb kötetét jelent meg az Egyetemes Regénytárban, a budapesti Singer és Wolfner cég e derék vállalatában. Ahonyi legújabb kötetének A pénzés molnár románca a címe s a fálusi élet képeit és drámai összeütéseit tárja elénk. Nem regénynyel, hanem be szélylyel lévén dolgunk, megfosztanók érdekességétől a cselekményt, ha részleteibe bocsátkoznánk. Csak azt mondhatjuk tehát el róla, hogy Ahonyi tolla és költői egyénisége itt is a régi. Ugyane kötetben a szerzőnek egy másik elbeszélése is van: „Az ideálról” című, melynek különösen elbeszélői formája érdekes. Két nő könnyed párbeszéd folyamán fejlődik ki a regé yes történet, anélkül, hogy az olvasó észre is venné. A novella együtt teszi az Egyetemes Regénytár negyedik évfolyamának 12-ik kötetét. Az évfolyamnak ez már negyedik eredeti köteté, a mult évfolyam pedig nem kevesebb, mint nyolc kötetet hozott csupa eredeti íróktól Beniczky-Bajza Lenktől, Kazár Emiltől, P. Szatmári Károlytól, Bródy Sándortól, Csiky Gergelytől s a két Almanach beszélyíróitól. Ahonyi kötetének ára, piros vászonba kötve, 50 kr.

## ORSZÁG-VILÁG

Ápril—június.

Az „Ország-Világ” e legnagyobb és legszebb magyar képes és szépirodalmi lap, mely Benedek Elek gondos szerkesztésében évről-évre nagyobb kedveltségnek és elterjedésnek örvend, az új évvel fenállásának tizedik évfolyamába lépett. Sokkal szebb mult áll e lap mögött. semhogy hangzatos programra volna szüksége. Az „Ország Világ” rendes tartalma: egy eredeti és egy fordított regény, több novella, tárca, ismeretterjesztő közlemények, élet- és jellemrajzok, költemények, s a nők részére „Nők világa” címen egy gondosan szerkesztett rovat, melyben számos divatkép, divatlelél, háztartási közlemények s egyéb néket érdeklő apróságok vannak közölve. Az „Ország-Világ” előzetési évenként 6 művészi becsű fény- és szinnyomatu műmelletket kapnak s ezen kívül minden évben jelen meg külföldi képes lapok példájára egy rendkívül ünnepi szám, melyet míg nem előzetők csak 50 kr-ért szerethetnek meg, a következő évi új előzetők is ingyen kapják egész éven át. Ilyen volt 1888-ban a karácsonyi ajándékul szánt ünnepi szám, mely a képviselőház ötven író tagjának arcképtét közli s ugyanazok nagyérdőu dolgozatait, névállírásuk hasonmásával. Megjegyezve, hogy a nagyérdőu számhoz a benne levő művészi képeken kívül (Litzzen-Mayer, Kaubachtól stb.) egy nagy szabásu szinnyomatu műmelletket is volt csatolva („Thumau: A szerelem tavasza”) azonkívül egy csinos népdal zongorára s hogy e számot úgy közvetlen a kiadóhivatalnál, mint bármely hazai könyvkereskedés útján meg lehet rendelni. Közöljük néhánynek az e számban közleményeket adott képviselők közül. Nevezetesen Jókai, Csernatonyi, Mikszáth, Vadnai, Podmaniczky, Ábrányi, Kaas, Hegedűs, László M., Asbóth, Berzeviczy, Wekerle, Helfy, Irányi, Illyés Bálint, Grecsik stb. E nagyérdőu számot az 1889-ben belépő előzetők ingyen kapják. Az „Ország-Világ” munkatársai a régiebb és újabb író nemzedék legjelesebbei. Az új évvel Beniczky-Bajza Lenke: „A hegység tündére” című költői szépség és igen érdekes regényének közlését kezdette meg; mellette még Braddon „Klara” című rendkívül érdekes angol regényét. Az ápril-juniusi negyedben P. Szatmári Károly „A szép püspökne” című erdekfeszítő regényét közli s mellette még egy fordított regényt. A magyar mánások szalonjai és mánásainak bemutatását, mely érdekes ciklusban a nagy közönség előtt egy eddig kevésbé ismert világot tár fel az „Ország-Világ” — tovább folytatja. Tanító és tanítónok 10 ft helyett 8 ftal fizethetnek elő az „Ország-Világ”-ra, melyet 8 ftért rendelhetnek meg az „Egyetértés” és a „Budapesti Hírlap” előzetőis. A szerkesztőség nagy gondot fordít a talány-rovatra is s talány megfejtő előzetők közt hetenkint értékes könyveket, zeneműveket és eretpi rajzokat sorol ki. Az „Ország-Világ” könyvvarusi utoi is megrendelhető, két heti diszes borítékú füzetben. Mutatószámok kiváncsabbáruknak ingyen küldetnek. Előzetési feltételek: Egész évre 10 forint, félve 5 forint, negyedévre 2 forint 50 krajár, egy hóra 80 kr. egyes szám 20 kr, füzet (kettős szám) 40 kr. Az „Egyetértés”-sel együtt rendelve: egész évre 28 ft, félve 14 ft, negyedévre 7 ft. A „Budapesti Hírlap”-al együtt rendelve: egész évre 22 ft, félve 11 ft, negyedévre 5 ft 50 kr.

„A cukorrépa termelés vezérfonala” cím alatt Szemere Huba tollából az erdélyi gazdasági egyesület gyakorlati utmutatást adott ki. A hézagpótló művecske megrendelhető Gaman Vilmos egyesületi titkárnál — Kolozsvárt.

Mikszáth Kálmán összegyűjtött munkáiból, e mindennél szivesen fogadott füzetes vállalatból Révai testvérek kiadóhivatala (Budapest, IV. váci-utca 1.) a 2. és 3. füzeteket küldötte meg nekünk. Folytatását tartalmazzák a füzetek a „Tekintetes vármegye” gyűjtő cím alá foglalt ama remek elbeszéléseknek, melyekről egyik legjelesebb külföldi kritikus mondta, hogy ezek Mikszáth kitűnő művei közt is a legkitűnőbbek. — De nem elég-e megemlítenünk, hogy e két füzet tartalmazza a „Rossz matéria”, az „En első princípálisom”, a „Rozsaszínű rozsda” és „A Becsületbírák előtt” című elbeszéléseket, melyek elolvasása után igazán nem tudjuk, melyik tetszett nekünk a négy közül legjobban és melyikért koszoruznánk meg Mikszáthot, ha a közvélemény, a sajtó, a kül- és belföld egyhangú elismerése öt már rég meg nem koszoruzta volna. — Révai testvérek valóban nagy szolgálatot tettek a magyar olvasóközönségnek, hogy korunk legkedveltebb írójának összegyűjtött munkáit egyforma kiállításban és mi fő, füzetekben bocsájtsák közre. A füzetes kiadás lehetővé teszi hogy Mikszáth összes munkáit mindenki bírhatja majd, mert az ár — egyes füzet csak 35 kr — oly csekély, hogy bizony mindenki, vagy legalább is majd mindenki odaállozhatja a magyar szépirodalom emelésére. A kiadóhivatal az egyes füzeteket megrendelés után haladéktalanul megküldeni.

## Egyesületi élet.

### Nyilvános nyugtázás.

A s.-a. ujhelyi árvasegélyező és jótékony egyesület javára tett befizetésekről: márc. 7-től ápril 20-ig:

1) néhai Török Pálné végrendeleti hagyatékát befizette Enyiczkey Gábor ügyvéd ur 100 ft, V. Fekete Jánosné új alapító tag alapítványa 30 ft; Gross Ella rendes tagdíj fejében 1892. év végéig 10 ft; 1888-iki tagdíjat: Nagy Béláné 3 ft; 1889-iki tagdíjat egyenként 3 ftot: Buday Ákosné, Enyiczkey Gábor; Dubay István ur ajándéka neki megítélt tanudij 2 ft; W. P. ajándéka 9 ft. Összesen: 160 ft.

S.-a. Ujhely, 1889. ápril 20.

Chyzer Kornél,  
pénztárnok.

## KIMUTATÁSA

a zempléni vármegyei nyilvános közkórház 1889. évi március havi beteg-forgalmának.

1889. febr. 28-től ápolás alatt maradt	1889. márc. 31-ig újonnan felvétel	Ápoltak összege	Ezek közül elbocsátottak				Összes fogyaték	A hó végével ápolás alatt maradt	Az ezen idő alatt felmerült ápolási napok
			Gyógyulva	Javulva	Gyógyulatlan	Meghalt			
49	46	95	50	—	—	5	55	40	1308

Tokár József,  
alorvos.

Dr. Schön Vilmos,  
főorvos.

## CSARNOK,

Az ujhelyi közkut.

Tudok én egy magyar közmondást.  
Az az tudok én több magyar közmondást;  
de most csak egynek akarok nagy igazságot adni.

Ez az egy közmondás kérdésből és feleletből áll.

K: Mivel ölte meg az ördög a fiát?

F: Nem adott neki inni.

Nem tehető fel az érdemes, megolt, közmondásbeli ördögről, hogy más, mint víz hiánya miatt szenderült el; mert hinnünk kell, hogy a poklok fenekén, az örök-tűz hazájában, a megégés utolsó fázisaiban enyhítől, üdítől mást lehessen kívánni mint vizet. A bor, vagy pláne pezsgő, még egy vergődő ördögtől is, igen meggondolatlan kívánság lett volna.

Ha pedig még az ördög is kénytelen beadni a kulcsot a víz hiánya miatt: mennyivel komolyabb baj az a kevésbé szívós szervezettel bíró emberre nézve!

Ehhez képest, miután minden erkölcsi, tehát a községi intézmény is arra való, hogy a polgárok sorsát enyhítse, sőt javát célozza: fölülte erős kötelessége minden, még a városi magistrátusnak is, hogy kellő mennyiségű és minőségű ivó-vízről gondoskodjék.

E konzekvencia mellett, azt az el nem tagadható, szomorú ténytet kell konstatálnom, hogy bár a vármegyei főfizikus a megmondhatója, mennyi végzetes nyavalyának előidézője a jó víz hiánya és az egészségtelen víz használata: mégis a mi csöndes és szelid lelkű magistrátusunk vajmi keveset, sőt bátorság nélkül mondhatom, semmit nem törődik közkutunkkal, mely pedig aligség alig hogy nem egyedüli táplálója a város legnagyobb részének.

Ez a közkut ugyanis, ha eső nem esik, olyan vékony szuperál, hogy kellő bagózás után bármelyik városi András bá, vastagabb sugárban ennedvesít; ha meg az eső esik, eléggé vígan csörgedezik ugyan a szép sár, mindenesetre ásványdus (homok, més, sár, tégl, stb.) és habos nedű, de nincs oly Marcsa, amely szívvél-lélekkel jót állana arról, hogy pl. cipősarok nem kerül a butelliába.

Most tavasz felé vagyunk, az erőszerezés és a munkálkodás évadjában: talán nem végezne megróvára méltó cselekedetet az érdemes előjáróság, ha a közkut normálisnak ugyan sajnos normális, de valószínűleg egészségtelen, nem kielégítő, sőt nagyon is káros állapotán valamit segítsen.

Mondhatnák sokan, hogy én itt nem remélhető dolgot bolygatok.

Már micsoda elvetemedett vakmerőség remélni, vagy pláne kívánni az előjáróságtól, hogy ha gondolkoznia némely esetekben muszáj is, de hogy még cselekedni is megpróbálkozzék, ez már igazán lehetetlen kívánság! Sőt több, lelketlen kívánság: kizavarni őket csöndes, meleg nyugalmukból! Azonban én nem így gondolkozom.

Tudom ugyan, hogy a városi magistrátus a stoa-bölcsélet föltétlen híre, melynek egyik főelve: minden úgy van jól, ahogy van, könnyebb szavakkal: úgy egyenes, ha görbe, ennél fogva a közkut sem lenne specialiter közös kut, ha elvették tőle jellemző attributumát, ama bizonyos turó állományt; és bár tudom azt is, hogy az ivó víz kérdésének alapos megoldása némely, a magistrátus előtt befolyásos fők gondolkozása szerint, csökkentene a bor-fogyasztáson: de tudom azt is, hogy ha a városi doktor, aki szintén igen csöndes kedélyű ember, elmagyaráná a városházán Chyzer dr. ezidei első felolvasását, mely bőven foglalkozik a vízzel, bizonynyára fölébresztene ott annyi ember-szeretetet, hogy könyörületből polgártársaikon, hozzálátnának a munkához.

En tehát remélek és egyenest aposztrófalom Ujfalussy bácsit a főispán következő kifüggedésével: »Ujhelyben nincs, aki parancsoljon, és nincs, aki szófogadjon.«

Ezek ha nem csalódom, kissé erős és nem csekély mértékben elítélő, kemény szavak; hatását csak erősíti az a hely, amelyről elmondattak s azok az ajkak, amelyekről elhangzottak.

Nem merem ugyan állítani, ismervén vala mennyit a kaszárnya, cukorgyár, a vasuti középonti igazgatóság stb. ügyeiből, hogy a főispán föntebb idézett szavaival, egyenesen a vízre óhajtott volna célozni; de annyi mégis kiérezhető s mondásból, hogy nem igen lepez valami tulságosan nagy meglepődést s bizonyára alkalmasnak kell lennie arra, hogy a számos téren tapasztalható vegetációból és sülyedésből, még a közkut kérdésében is, némi fölpezsülésre vezessen.

Hogy mennyire bolond és sajnos következményei lehetnek a rossz víz használatának s illetve a jó víz nem használatának, a fásult szívek ellágyítására elmondom a saját történetemet, kijelentvén, hogy hasonló következmények szükségzerű sulya alól vajmi kevés fiatal ember menekülhet meg.

En hosszabb időre távol voltam Ujhelytől. Kellemes, üdítő vízzel rendelkező városban higgadt és szelid életet folytattam. Éppen esős idő volt, ahogy újból letelepedtem. Három napig kénytelen voltam borral élni. Azután majdnem mindig csak borral éltem. Eleinte a fejem fájt s nem éppen kellemes érzések közt emanáltam borongós bőgő állatok fizimiskáit a padlón, később kénytelen voltam magamat Brause-pulver használatára adni; egyik helyütt fene nagy kedvemben berugtam a nagy bőgőt, ami pénzértékben kifejezve 13 ft 78 kros rugás volt, — másutt alaposan leültem a zongora billentyűiről az elefántcsontot, (ezt a nagy le vagy felülést már pénzben sem lehet kifejezni), a minapába lámpát vertem be, legutóbb pedig egyedül s nekem mindenesetre ledrágább enfejtem vertem be. S valóságos »ujhelyi lump« lett belőlem.

Megijedtem magamtól s megátkoztam a közkut, mely íhatatlan vizet ad és kénytelen vagyok, miután bort most már nem iszom, naponként felcafatni a Zsólyomkára s ott neki hasalni a patak-víznek. És ez drága mulatság: Frenkel szabónak minden héten 1 ftot kell fizetni fódózásokért a térdepre; ezen felül tegnap véres ajkakkal kerültem elő: egy sebesen gördülő kavics meglódított 3 fogamat. (Ez Nyomarkay Ódön saldirozatlan számlája szerint, aki helyre dirigálta, pénzértékben 5 ft.) Ily váratlan kiadások mellett existálni nem lehet.

Szomoruvá vált sorsom és a közszükség érzetében kérem a magistrátust, hogy tekintse meg egyszer a kőnimfát, mely mindég fürdeni készül, de mely csak azért nem szál le a közkut medencéjébe, mert utálja a mocskos vizet!

K. J.

Felelős szerkesztő:

HORVÁTH JÓZSEF.

Főmunkatárs: DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadótulajdonos: ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.

## HIRDETÉSEK.

A „Zemplén”  
KÖNYVNYOMDÁJA  
elvállal  
mindennemű nyomtatványok elkészítését  
a legjutányosabb árak mellett.  
Mindennemű  
könyvkötészeti munkák  
a legcsinosabb kiállításban.

Üzletemet feladni szándékozván, üveg, porcellán, tükör, lámpa, konyha-eszközök, chinai ezüst, alpacca, pakfong és steyer evőeszközök, virágvázák, figurák, keretek, függő- és szalon-lámpák, táczák, thea-, kávé- és evő-készletek sat. áruimat

## végeladás

utján kiárutani szándékozom, azért üzletemben lévő tárgyakat **tetemesen a gyáriáron alól adom.**

Ezen a bevásárlásra legjobb alkalmat a n. é. közönség figyelmébe ajánlva, maradok kiváló tisztelettel

Szöllősy Sándor.

Sirkövekre feliratok vése és aranyozása

## SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

Sirkövek újabb tervezése



**BURGER ADOLFNÁL**  
S.-A.-UJHELYT  
Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.  
MINDEN IDŐBEN  
nagy választékban tartok s kívánatra felállítok  
**POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,**  
**VÖRÖS MÁRVÁNY**  
és homokkő sirkövet.

Tisztelettel  
**BURGER ADOLF**  
vállalkozó.

Sürgőnczim:  
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Jutányos áron készítenek.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

## SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPEST.

Gyár és igazgatóság: VI. külső váciut 1696/99. Városi iroda és raktár: VI. váci körút 57.

### Gőz- és járgánycséplő készülékek.




SCHLICK-féle szab. két- és háromvasu ekék.  
SCHLICK-féle szab. Haladás sorvető-gépek.  
Szórvavető-gépek.

Schlick féle szab. Royal-ekék, Schlick és Vidats-féle eredeti egyvasu ekék és talajművelő-eszközök boronák és rögtörő hengerek, szecskavágók, répavágók, répazúzó, tengeri morzsolók, csöves tengeri darálók, gabonatisztító rosták, örlőmalmok stb.

Az összes ekék tartalékreszei készletben tartatnak. — Előnyös fizetési feltételek. — Legolcsóbb árak.

**Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.**

Jegyzet. Van szerencsénk ezennel t. cz. üzletbarátaink becses tudomására hozni, hogy noha a VI. Váci körút 57. sz. alatt lévő irodánk legnagyobb részét a külső váci uton lévő gyártelepünkre helyeztük át, mindazonáltal az eddigi irodai helyiségünkben t. üzletbarátaink kényelmére érdekében egy városi irodát tartunk fenn, valamint hogy ugyanott építési czikkeink és gazdasági gépeinkből raktárt létesítettünk.

Kiváló tisztelettel

**A Schlick-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság igazgatósága.**

# „MARGIT”

## GYÓGYFORRÁS,

# „MAGYAR SELTERS”

Vegyelmezze a budapesti m. kir. egyetem. Szerencsés vegyi összetétel, kevés szabad és gazdag, felkötött szén-sav-tartalma kiváló hatásúak. Ez nyújt különösen tüdőbántalmaknál a hó a szabadszén-sav-csekélyebb jelenléte megőrzi a beteg: a káros, öt veszedelmes izgatásról, ellenben a felkötött szén-sav gazdagsága a gyógyhatás alkalmasságát a beteg számára lehetővé teszi a felvételét székli. Ezen tulajdonságának köszönhető a Margit-forrás azon tulajdonsága, hogy a szén-dioxid-szén-savtartalommal rendelkező vizek, mint a seltersi-gleichberg, tüdőbajokban, különösen tüdővérzésnél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás utas a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A tüdőbetegek simáti us gyög intézeteiben, különösen a leglátogatottabb Görbersdorfbán, a Margit-víz otthonosá vál. — Orvosi tisztelettel Budapest: **Dr. Korányi, Dr. Gehhardt, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kétly, Dr. Barbás;** Bécsben: **Dr. Bamberger, Dr. Duschek** s b. a legjobb eredményekkel alkalmazzák a légző-, emésztő- és húgyszervek általános hurutos bántalmainál.

## Mint ivóvíz

Präservatív-gyógyszernek is nyúlt legközelebb Triest-Fiumében KOLERA és egyéb betegedés ellen a

„MARGIT” borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárolagos főraktár **ÉDESKUTY L.** m. kir. és szerb k. udv. ásványvíz szállítóv. Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fúszkereskedésben és vendéglőkben.

Nincs többé fogfájás!! Könnyen vérző beteg és gyulladt foghúst gyógyít és erősít, a fogkővet eltávolítja és képződését megakadályozza; a szájbűzt azonnal megszünteti naponta használatnál

cs. és k. udvari fogorvos és udv. szállító, valódi

**Dr. POPP** világhírű **ANATHERIN** SZÁJZIVÉ kétszer oly nagy palackokban mint eddig.

Ezzel egyidejűleg alkalmazandó

**Dr. POPP fogpasztája** mely a fogakat ges és szép állapotban tartja.

**Dr. POPP Anatherin fogpasztája** mely jobb és legfinomabb szer a fogak tisztán tartására és a foghús meg-erősítésére

**Dr. POPP fogpora** regyogó fehérségű fogakat köl-ecsnöz anélkül, hogy mint más fogporok a fogak zománcát megsértené.

**Dr. POPP növényzappana** a legjobb gyógy-pipere-zappan, mindennemű bőrkítések ellen és különösen furdőkőhöz.

**Dr. POPP NAPRAFORGÓ VENUS** (zappan) (pana/rin.) A leg-újabb és a legfinomabb dívat-pipere zappanok. A bőrt bársnyfinomná teszi.

Árak: Anatherin-szájvíz 50 kr., 1 frt és 1 frt 40 kr., Anatherin fogpasztája téglében 1 frt 22 kr., Aromatikus fogpasztája 35 kr., Fogpor dobozban 63 kr., Növényzappan 30 kr., Napraforgó zappan 40 kr., Venus-zappan 50 kr. E szerék kaphatók: S.-a.-Ujhelyben: **Zlinszky J., Kincsesy P. és Cs. Buday A.** gyógyszerészeknél és **Szentgyörgyi V.** kereskedőnél.

Orvosi elismerés.

Tisztelt Kollega ur!

23 évig oly szájbajban szenvedtem, mely néha nagyon fájdalmas és kellemetlen volt, úgy hogy gyakran még az evésben és a beszédben is gátolt. Több budapesti és bécsi orvost és tanárt consultáltam a bajom miatt, de eredmény nélkül. Mióta azonban az Ön. méltán feldicsért Anatherin-szájvizét használtam, azóta teljesen megszabadultam kellemetlen bajomtól és csak azt sajnálom, hogy korábban nem alkalmaztam. Nem mulaszthatom el, hogy Önnek e kitünő hatású szerért őszinte köszönetet mondjak.

L. Patonán. Öszinte tisztelője  
**Dr. Lövinger,** járási orvos.

Hamisításoktól óvakodjunk!

99. 100. 101/1889. sz.

### Árverési hirdetmény.

Alőírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szerencsi kir. járásbíróság 760. 1120. 1121/p. 1889. számú végzése által Czeizler Ferencné 1300 frt, Kohn Jakab 220 frt 21 kr., 298 frt 42 kr. javára Czeizler Ferenc ellen 1818 frt 63 kr. tőke, ennek 1889. évi különböző lejáratú napoktól számítandó 6% kamatai és eddig összesen 73 frt 87 kr. perköltetés követelés erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 1376 frt 15 kr-ra becsült házi butorok, eszközök, bolti rőfös és rövidáru vegyes czikkekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a szerencsi kir. járásbírósa 1150/p. 1889. számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Harkányban végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszközzésére 1889-dik évi április hó 30-dik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107-ik §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéséhez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtó ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítattik.

Kelt Szerencsen, 1889. évi április hó 9-ik napján.

**Hegymeghy László,**  
kir. bir. végrehajtó.

### Carbolineum Avenarius

legszebb, legolcsóbb mázó- és fapáczoló-szer dióbarna színben fatárgyakra, mint szőlőkarók, szinek (félszerek), gazdasági szekerek és mindenféle szerszámok, léczek, kerítések, faajtófelek, szóval minden, a szél- és esznek kített fatárgyakhoz való alkalmazásra. A zsindeleteteket a rohadástól és elromlástól megvédi. Mázolt deszka-mustrák bérmentve. Circa 5 kg. próba-üvegcék á 1.80 kr. minden posta-állomásra bérmentve.

**Carbolineum-gyár Amstetten Avenarius & Schranzhofer.**  
Központi iroda: Bécs. III. Hauptstrasse 84.  
Kapható S.-a.-Ujhelyben **Reichard Gyula** kereskedésében.



A SOULACI APÁTSÁG (Francia-Ország)  
Dom MAGUELONNE, prior  
Főtisztelendő Benedek rendi atyái

## Fogvize, Fogpora és Fogpasztája

2 arany érem: Brüssel 1880, London 1884  
A legmagasabb kiüntetések  
Feltaláltott 1373 ik éven BOURSAUD Péter az  
prior által.

« A főtisztelendő benedekrendi atyák fogvizének használata, naponta néhány cseppet vízbe véve, megakadályozza és felszárítja a fogak odvasságát melyeknek foherséget és szilárdságot kölcsönöz, a mennyiben a foghúst erősíti s teljesen egészségesse változtatja.

« Szógiálatot teszünk tehát olvasóinknak, midőn őket ezen régi és practicus készítményre figyelmeztetjük, melyek a legjobb gyógy-szer és a fogfájás ellen egyedül ószert kepezik. »

A ház megalapított 1807 ben. **SEGUIN** 106 & 108, rue Croix-de-Seguey BORDEAUX  
Kapható minden nagyobb illatszertárban, gyógyszerárban és gyógyszerkereskedésben.

Friss töltésű bel- és külföldi **ásványvizek** már megérkeztek és kaphatók  
**REICHARD GYULA** kereskedésében S.-a.-Ujhelyt.

1758. A. szám.  
 I.—1889.

**Fürdő-megnyitás.**

A rank-herlányi kincstári gyógyfürdőben a fürdőévad **május hó 15-én nyitattik meg.**

Ezen, a tüneményes időszi szökőkút által szelebb körökben ismeretes fürdőnek égvényes, konyhasós, vasas savanyuvizei kitünő sikerrel alkalmaztatnak vérhiánynál, halványkóránál, gyomor-és hörgő-hurutnál s. t. b. Orvos az idény alatt helyben lakik. Pósthivatal helyben, legközelebbi táviró állomás Kassa és Gálszécs, társaskocsi közlekedés Kassáról és vissza, mérsékelt (33 1/3 %) vasuti menet térti jegyek kényelmes, igen olcsó lakások, kitünő konyha. A fürdőhly levegője egészséges erdei levegő, éghajlata szelid.

Bővebb felvilágosítást ad a rank-herlányi fürdőgondnokság.

Kassán, 1889. április hó 6-án.

**Magy. kir. Pénzügyigazgatóság.**

**Hidegviz gyógyintézet**

**Gyertyánliget (Kabolapolyána)**

Máramaros megyében 1 1/3 órányira M.-Sziget vasuti állomástól kiváló fürdőhely, pompás fekvés nagy kiterjedésű fenyves parkban, enyhe erősítő levegő és kitünő vasas savanyuvizek. Ajánlja van: **vérszegénység-nél, mell- és gyomor betegségben, női bajoknál gyengelkedőknek** és általában minden esetben, hol **vasas ásványvizek** és **hideg gyógymód** sikerrel használatba vétetnek. A lakások kényelmesek, mérsékelt árak.

Jó diaetikus étkezéssel gondoskodva van.

**Évad május 15-től szeptember 10-ig.**

A gyógyhelyre vonatkozó felvilágosítással szívesen szolgál

I—3

a fürdőigazgatóság.

**Magy. kir. szab. parkétyár**

**Dunkel Vilmos Kassán,**

ajánlja

3—12

kitünő száraz tölgyfából készlelt, sokszorosán kitüntetett

**parketait,**

ugynevezett americait, tömör s berakott kockát jutányos árak mellett.

**Képes rajzminták díjmentesen szolgáltatnak.**

**GZIGELKAI**

**LAJOS-ISTVÁN-**

**forrás.**

Borvíz, legzárdaabb szoda- és szénsav tartalommal.  
 A legújabb vegyelemzésnél a Czigelkai István-forrás ásványvize natron és szénsav tartalmára nézve, (1000 súlyrészt vízben 16 722 natron és 6 784 szénsav) oly dúságnak bizonyult, hogy tartalmával az eddig ismert bel- és külföldi ásványvizeket teljemen felülmúlja.  
 Mindezen okoknál fogva a Czigelkai István-forrás ásványvize savanyú borral vegyítve, egy erőse, pezsgő, s eméltető, kitünő italt szolgáltat, melynek kímés íze az emésztésre is bar befolyással.

**forrás.**

Felülmúlhat legdúsabb szénsavas natron-tartalma által az egész világ minden ismert ásványvizeitől, és vastartalma és sok szénsava miatt az égvényes savanyuvizek közt páratlan és legkellemesebb, valamint legkényelmesebb ásványvizek között.  
 A Lajos-forrás rendkívül hatásos: beonyult a gyomor-, bel-, húgyhólyag- és légutak bántalmait s görvélkórát.

**Kizárólagos raktár és szétküldés Magyarország részére**

**ÉDESKUTY L. O. — BUDAPESTEN.**

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

**Jakobovics Armin**

az „Első Zemplénmegyei honi bútortermék” tulajdonosa

S.-a.-Ujhelyt, főtér (Matyasovszky-féle ház)

fiókküzet Kassán a „vörös kereszt”

ajánlja a magas uraságoknak és a n. é. közönségnek, akik bútort vásárolni szándékoznak és jutányos árak mellett lelkiismeretes kiszolgáltatásban akarnak részesülni, **5 teremben nagyszerűen berendezett**

**bútorgyári telepét**

me látogatni és a legcsekélyebb vásárlásnál is meggyőződést szerezni, hogy minden versenyt fölülmúló olcsó árak mellett szilárd gyártmányt korszerű, izléses kivitelben csakis

Sátoralja-Ujhelyben, ilyenmü egyedül létező

**BÚTORTERMEIMBEN**

szerezhetik be. Elsőrendü szakiparosaim közreműködésével azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nálam mindennemü kitünő **asztalos- és kárpitos-bútorok** valamint **fantasie- és dísz-bútor** s legelőgansabban teljesen felszerelt **urasági szalon-, boudoir-, ebédlő- és fogadótermek** részére a most divatozó fanemekben és a **legújabb alakban**; nemkülönbön **szalognarnitúrák** különféle szövetekkel, díszesen kárpitozva, meglepő választékban és oly különböző **jutányos árak mellett** készletben találhatók, hogy bevásárlását mindenki igényeinek megfelelően teljes megelégedésére a **legolcsóbb gyári árban** szerezheti be.

Továbbá ajánlom még dúsán felszerelt

**tükör- és képraktáramat,**

valamint minden nagyságu

**koporsóimat,**

a legjutányosabb árak mellett.

A n. é. közönség becses pártfogását és számos látogatást kérve, maradtam kiváló tisztelettel

**Jakobovics Armin.**



A legkitünőbb szer

**MINDEN ROVAR ELLEN**

Meglepo erejével annyira hat és oly gyorsan s biztosan irtja ki a kártékony rovarokat, hogy azoknak **több semmi nyomuk nem marad.**

Különösen figyelembe veendő:

**hogy szabadon lezárt papirban** kimért por sohasem

**„Zacherl-különlegesség.”**

Csak eredeti üvegekben valódi minőségben és legolcsóbban kapható:  
 S.-a.-Ujhelyben: Szentgyörgyi Vilmos, Zlinszky József, Kincsessy Péter, Reichard testv., Deutsch József fia, Weiss Zsigmond és Behyna testvéreknel.  
 Homonnán: Pápay Pál és Szekerek Amb-rusnál.  
 Sárospatakon: Pavletits Györgynél.  
 Tokajon Reiner D. gyógytárában.  
 Nagy-Mihályban: Marmorstein Simon és Glück Mórnel.  
 Szerencsen: Rochlitz Rezsónél.  
 Terezalón: Lazary Gyulánál.

Fő-raktár:

**J. ZACHERL, Wien I. Goldschmiedgasse 2.**